

Adres Redakcji i Administracji: Lwów, ulica Chorążczyzny 1. 31.

Cena 25 gr. we Lwowie i na egzempl. 25 gr. w prowincji

Tel. Redakcji 2-30, 1-78, 15.
Tel. Administracji 73. — —

Dziś dodatek: Wiadomości Sportowe

Należyłość pocztową opłacono ryczałtem.

PRENUMERATA
MIESIĘCZNA:

Z dostawą na miejsce
lub przesyłką pocztową . . . zł. 6.50
Bez dostawy. . . . . zł. 6.—
Za granicą . . . . . zł. 9.50
P. K. O. 141.871.

GAZETA

*Archiwum
Biblioteka
P.T.*

RANNA

ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW

Nr. 9331.

Lwów, niedziela 7 września 1930.

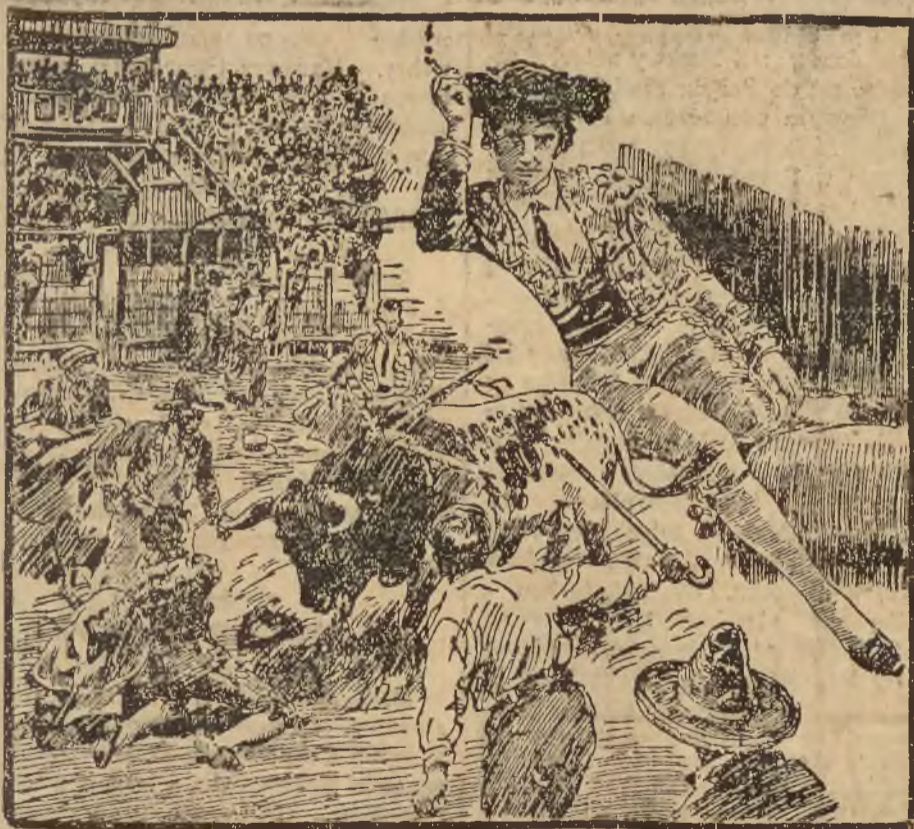
Rok XXI.

Nakładem Wydawnictwa „Gazeta Poranna” Spółka z ogr. odp. Redaktor naczelny: Dr. JÓZEF REINLENDER

PLK. SŁAWEK WE LWOWIE.

Ponura tajemnica z przed pięciu laty. - Aresztowanie b. senatora Selrobu. - Seminarzystka pod kołami wozu ciężarowego. - Samobójstwo obłąkanej.

Węgierską bryndzę majową poleca F-a „Zakopane” Lwów, Akademicka 24. 6914

KOBIETA TO READOREM.
(Do art. na str. 10.)

Kabaret i Bar „WARSZAWA”

Dziś otwarcie sezonu.
Atrakcyjny program kabaretowy.

Początek programu na sali o g. 10.30, w barze o g. 12-tej.
Ceny na sali i w barze znacznie zniżone.

7926

NOWY GMACH B. G. K.
(Telefonem od naszego korespondenta)
Warszawa, 5. września. (Z). Nowy gmach Banku Gosp. Kraj. zostanie całkowicie wykończony z końcem br., poczem nastąpi natychmiast przeprowadzka centrali i wszystkich apartamentów Banku do nowego gmachu. — Koszt budowy całkowitego gmachu wynosi około 12 milj. zł. Na urządzenie wewnętrzne wyasygnowano około 2 milj. zł. Obecne pomieszczenie Banku Gosp. Kraj., a więc dom przy ul. Królewskiej, oraz pałac przy Krak. Przedmieściu zostanie przez Bank Gosp. Kraj. sprzedany bądź innym in-

Jedzcie chleb Seidena
znany ze swej jakości.

KAKTUSY

Wybór europejski. Ceny najniższe.
Dr. Z. BACH Rynek 2.
Tel. 67-32
(Róg Dominikańskiej). 7938
W niedzielę popołudniu otwarte.

stytucjom rządowym, bądź prywatnym.

Wyścigi okrężne o nagrodę m. Lwowa

w poniedziałek 8. września o godz. 14-tej
Dostęp do trybun i na miejsca stojące tylko do g. 13-40

Kawiarnia „LOUVRE” Lwów ul. 3. Maja

Codziennie znakomity program kabaretowy z młodocianą utalentowaną MASSALSKĄ, KOSZTUSZÓWNĄ oraz ulubionym humorystą KOCHAŃSKIM na czele. 7636

Bolączki lwowskiego rzemiosła.

Lwów, 6. września.

P. minister Kwiatkowski przyjął delegację Cechów rzemieślniczych, która razem z prezydym Izby rzemieśln. wręczyła mu obszerny memoriał ze swymi dezyderatami. P. minister przyrzekł jak najdalej idące poparcie dla lwowskiego rzemiosła, zapowiadając szereg ulg.

Obawiamy się jednak, że to wszystko nie wystarczy. Rzemiosło lwowskie, mające za sobą chlubne tradycje, zeszło dziś do roli kopcinszka, z którym tam u góry, w Warszawie, nikt się nie liczy.

Wszystkie większe dostawy rządowe, przydziela się prawie bez wyjątku firmom warszawskim, i to dostawy dla instytucji i urzędów w naszej połaci kraju. Rzemieślnik lwowski, wynieszczo ny wojną, nie potrafi wytrzymać konkurencji z zakładami warszawskimi, stojącymi bliżej „wielkiego ołtarza”, zasobnymi, lepiej zorganizowanymi. I tu wytwarza się pewnego rodzaju błędne koło: Warszawski rzemieślnik, forytowany na punkcie dostaw, może ustawicznie ulepszać i udoskonalać swój warsztat, — gdy równocześnie rzemieślnik lwowski, pozbawiony tych dostaw, podupada coraz bardziej. Coraz trudniej mu też przychodzi konkurować z Warszawą.

Poparcie zatem rzemiosła lwowskiego iść powinno przede wszystkim w tym kierunku. Rzemieślnik lwowski nie myśli konkurować ze swym kolegą warszawskim na terenie stolicy, — ale ma chyba prawo domagać się, by ta Warszawa nie odbierała mu zarobku i chleba na tutejszym gruncie.

Niechaj zasadą będzie, że *ceteris paribus*, o ile idzie o dostawy rządowe dla instytucji czy urzędów w Małopolsce — rzemieślnik lwowski ma pierwszeństwo przed każdym innym.

Prawda, przy rozpatrywaniu ofert bada się z obowiązku zdolność finansową i przygotowanie techniczne oferenta. W zasadzie jest to zupełnie słuszne i usprawiedliwione. Ale tu znów obracamy się w obręb błędnego koła.

Bo jakże można wymagać od rzemieślnika lwowskiego, ledwo dziś *wegotującego*, aby pod tym względem sprostał konkurencji zasobnych, firm warszawskich, mających niemal monopol dostaw, a w ślad za tem należycie rozbudowanych i finansowo silnych?

Tu trzeba zerwać z szablonem, trzeba temu naszemu rzemiosłu dać możliwość intensywniejszej pracy, a co za tem idzie, i większego rozwoju.

Nawet rządy zaborcze mimo systemu centralizacyjnego robiły wiele dla rozwoju naszego rzemiosła, przydzielając mu pewną, odpowiednią część dostaw rządowych. Niechże i dzisiaj rząd nasz idzie po tej linii — w interesie swych obywateli i w interesie swoim własnym!

Tak jest — i we własnym interesie. Bo ten obywatel, placący podatki i wszelkie daniny społeczne, potrzebuje pracy i pracy tej szuka. Bo tylko wówczas będzie on mógł stać się solidnym i punktualnym podatnikiem, gdy będzie mógł ze swego warsztatu pracy wydobyc maksimum produkcji.

Wtedy też zrozumie, że władze nie ograniczają się do poparcia platonieznego naszego rzemiosła, lecz że fa-

„EKA” fabryka akumulatorów Lwów, Kopernika 18.
Telefon 54-17.
Baterje anodowe, radjowe nieprześcignionej jakości. - Wystawa na Targach Wsch. Pawilon radjowy.

Treviranus chce stanąć przed sądem polskim

BY BRONIĆ SWEGO NAZWISKA PRZED OŚMIESZENIEM.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 5 września. (Z) Z Berlina donoszą: Bawiący we Wrocławiu min. Treviranus oświadczył, iż zdecydowany jest wystąpić przeciw zamierzonemu nadużyciu nazwiska jego przez szowinistów polskich. Nazwanie wojennej polskiej łodzi podwodnej „Odpowiedź Treviransowi” jest w sta-

nie podważyć powagę jego nazwiska na terenie międzynarodowym, ośmielszyć go i wogóle utrudnić stanowisko polityki niemieckiej. Zapytany, jak sobie wyobraża sprawę obrony Treviranus oświadczył, iż wytoczy sprawę przed sądem polskim przez swego zastępcę.

Kampanja dumpingowa Sowietów

IDZIE O SPOWODOWANIE DEPRESJI PRZEMYSŁOWEJ I BEZRÓBOGIA W KRAJACH BURŻUAZYJNYCH.

Londyn, 5 września. (PAT). „Morning Post” ogłasza rewelacje o tajemnym posiedzeniu w czasie ostatniego kongresu partii komunistycznej w Moskwie, na którym zdecydowano przeprowadzić wielką kampanję dumpingową, rzucając po bardzo niskich cenach produkty rolne, naftę, drzewo o-

raz wytwarzane w Sowietach wyroby przemysłowe na rynki europejskie, zwłaszcza brytyjskie. Przez nadmierne obniżenie cen Sowiety mają nadzieję sprowadzenia depresji przemysłowej i bezrobocia, by uczynić agitację komunistyczną tem łatwiejszą.

Rewelacyjne dane o współpracy wojskowej sowiecko-niemieckiej.

CO NA TEN TEMAT PISZE „DAILY MAIL”.

Londyn 5. września. (PAT) „Daily Mail” ogłasza rewelacyjne dane o współpracy wojskowej niemiecko-sowieckiej. W Woroneżu, w państwowej fabryce samolotów zatrudnionych jest 6-ciu exoficerów Reichswehry, nazywanych powszechnie „niemiecką szóstką”. Związkowy Instytut napowietrzny zatrudnia 12-tu ekspertów niemieckich. Według raportu rewolucyjnej rady wojennej, produkcja samolotów wynosi 60 miesięcznie, z których tylko 34 otrzymuje Z. S. S. R., zaś przeznaczenie 26 jest tajemnicą. Z ośmiu statków napowietrznych 4 bierze czerwona armja, 2 związki awiatyczne prywatne, a dokąd skierowane zostaną dwa statki z ZSSR? Istnieje 64 fabryk chemicznych, produkujących gazy trujące. Każda z fabryk posiada co najmniej 5 ekspertów z armji niemieckiej.

Warszawa 5. września. (Z) Z Paryża donoszą: Z Moskwy zbiegł i zawędrował do Paryża sowiecki lotnik wojskowy z pochodzenia Polak, Jan Wójtka. Redagowany przez Kereńskiego w Paryżu rosyjski tygodnik „Dni” zamieścił rozmowę ze zbiegiem, odsłaniającą nowe tajemnice współpracy niemiecko-sowieckiej w dziedzinie lotnictwa wojskowego. Wójtka opowiada, iż w r. 1923 przydzielono go do sowieckiej szkoły lotniczej w Borysogłowsku. Wkrótce po tem do miasta nadszedł transport samolotów typu Fokker D. XI, sbudowany dla sowieckiego lotnictwa wojskowego przez inżynierów niemieckich. Po kilku miesiącach Wójtka przydzielono do szkoły wojskowej w Lipiecku. Spotkał się tam z oficerami niemieckiej Reichswehry, odbywającymi w Rosji studia lotnicze. Po ukończeniu szkoły lotniczej

KINO CASINO

Ciekawy autentyczny proces z życia rodziny amerykańskiej po raz pierwszy wiernie oddany na ekranie p. t.

Proces Mimi Bellamy w rol. LEATRICE JOY i BETTY BRONSON. Nado pierwszorzędną komedję Z MAŁĄ BANDĄ, METRO GOLDWYN-MAYER. W niedzielę o godz. 12-tej Wielki Poranek „Królowie Puszczy” „Sprzysiężenie Trzech” po cenach niższych. 7935

ktęcznie los tej licznej warstwy ludności leży im na sercu.

I jeszcze jedno: Szalejące w całym świecie poważne przesilenie ekonomiczne daje się może najdotkliwiej we znaki stanowi rzemieślniczemu, finansowo słabemu, u nas specjalnie nie przygotowanemu należycie do tej ciężkiej walki o byt.

Potrzebne tu są kredyty i to znaczne. Kredyty na zakupno maszyn, na konieczne udoskonalenia produkcji, na rozszerzenie warsztatów.

Na ten cel pieniądze znaleźć się

muszą, o ile nie chcemy dopuścić do tego, by rzemiosło lwowskie, dziś już niemal na krawędzi ruiny, pogrążyło się w zupełnym upadku.

Równoległe z tem powinny iść wszelkie możliwe ulgi podatkowe, a więc w pierwszej linii wstrzymanie egzekucji, przeprowadzanych obecnie z całą bezwzględnością.

Pozwólmy rzemieślnikowi lwowskiemu przyjść najpierw do pewnej równowagi finansowej, — a nie ulega kwestji, że stanie się on z powrotem lojalnym i dobrym płatnikiem.

Automobiliści! SPORTOWCY!

NAJTRWAŁSZY Z CASTOR OIL'ÓW specjalny OLEJ WYŚCIGOWY

Caspar-Oil

Zamówić można:

CASPAR-OIL-CORPORATION

7908 Lwów, Legionów 29.

Najidealniejszy olej wyścigowy.

Niemców przydzielono do oddziałów lotniczych armji czerwonej, w Lipiecku zaś założono specjalny oddział lotniczy dla przeszkolenia oficerów niemieckich. Współpraca niemiecko-sowiecka w dziedzinie lotnictwa nie ogranicza się — jak twierdzi Wójtka — do przeszkolenia oficerów Reichswehry w lotnictwie wojskowym. Między niemieckim towarzystwem „Deruluf” a sowieckim „Ukrwozduchut”, które utrzymują komunikację lotniczą między Niemcami a Sowietami istnieje umowa, głosząca, iż w wypadku wojny między ZSSR, a jakimkolwiek innym państwem, wszystkie samoloty niemieckiego towarzystwa przechodzą na własność Sowietów. Od r. 1925 technicy niemieccy pracują w Rosji nad budową samolotów wojskowych, m. in. w warsztatach lotniczych w miejscowości Fili.

OFICEROWIE ROSYJSKY OBSERWATORAMI MANEWRÓW REICHSWEHRY.

Berlin, 5 września. (PAT). Dziś rozpoczęły się w okolicach Olsztyna wielkie jesienne manewry Reichswehry. Manewry trwać będą 5 dni. Bierze w nich udział w charakterze obserwatorów między innymi 7 oficerów rosyjskiego sztabu generalnego.

TEATR WOJEWÓDZKI NA WOŁYNIU.

Łuck, 5. września. (PAT). W dniu 6. bm. rozpoczyna swoją działalność w Łucku Teatr Wojewódzki pod dyr. Czesława Zbierzyńskiego i Haliny Gallowej. Teatr ten będzie miał charakter regionalny, gdyż obsługiwać będzie wszystkie większe miasta Wołynia. W Łucku odbywać się będą dwa przedstawienia tygodniowo, reszta dni przeznaczona jest na objazdy.

AFERA SZPIEGOWSKA W BUŁGARJI.

Sofja, 5. września. (PAT). Wobec zarzutów szpiegostwa przeprowadzono śledztwo i konfrontację między pułkownikiem Marjopolskim a jednym z poruczników. Wkrótce po konfrontacji pułk. Marjopolski popełnił samobójstwo. Władze kontynuują dochodzenia nie ujawniając jeszcze żadnych szczegółów. W każdym razie władze zaprzeczają pogłoskom o licznych areztowaniach wśród oficerów i funkcjonariuszy państwowych.

Małop. Zakład Odzieży

Żurowski Załęscy i Ska

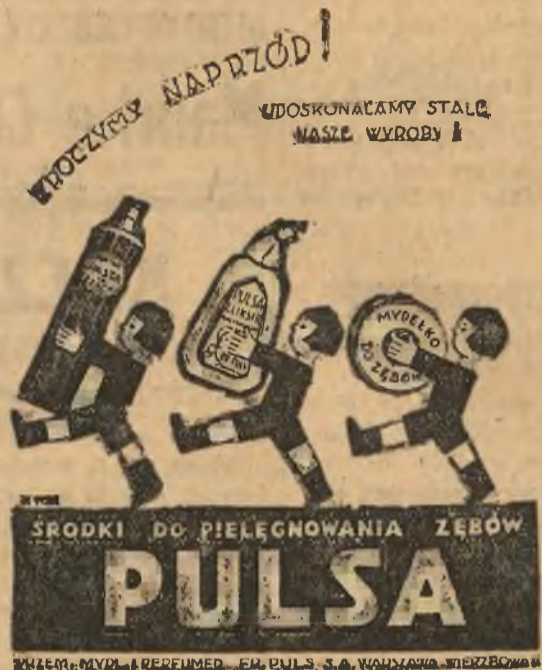
Spółka z ogr. odpow. Lwów, Szpitalna 1 tel. 53. poleca wełny, sukna na ubrania męskie, damskie materje jedwabne, bawełne, pledy, trykotażę, płótna, szlify, wielki wybór, ceny niskie. 7962-4

Zadania polityki niem. w Genewie.

PRAWICOWA PRASA BERLIŃSKA ODKRYWA KARTY RZĄDU RZESZY.

Berlin 5. września. (PAT) Omawiając zadania polityki niemieckiej w Genewie prasa prawicowa domaga się od delegacji niemieckiej, ażeby przy omawianiu memorjału Brianda zupełnie jasno postawiła zasadniczy postulat, iż sprawa rewizji traktatu stanowi integralną część europejskiej pracy organizacyjnej, bez której wszystkie inne sprawy muszą pozostać w zawieszaniu. Następnie Niemcy będą musiały z największą uwagą śledzić stanowisko wschodnio-europejskich państw agrarnych wobec memorjału Brianda oraz propozycje, z jakimi te państwa wystąpią w rezultacie prac na konferencjach w Bukareszcie, Sinaju i Warszawie. Niemcy muszą się strzec uznania, rzekomo w myśl dążeń Polski, „bloku państw agrarnych”. Odwrotnie należy poczynić wszelkie starania, ażeby wejść w kontakt z poszczególnymi państwami agrarnymi wschodniej i południowo-wschodniej Europy. Przechodząc do dalszych spraw, jakie delegacja niemiecka ma postawić na porządku dziennym sesji Ligi Narodów, dzienniki wymieniają „konflikt” między Gdańskiem a Polską co do rozbudowy portu gdyńskiego, konflikt zahaczający o problem rewizji granic. Co do niezadowolonej sprawy okręgu Saary, to delegacja niemiecka powinna conajmniej dążyć do wytworzenia przychylnego dla Niemiec nastroju na terenie Ligi Narodów. Sprawa uzbrojenia, wysunięta przez Niemcy, postawi tym razem z konieczności Rzeszę po stronie Włoch. To samo odnosi się do kwestji reformy sekretariatu Ligi Narodów, który do tychczas ma spoczywać w rękach Anglików i Francuzów. Spór co do reformy sekretariatu Ligi będzie, zdaniem tutejszej prasy, bardzo gorący. Po jednej stronie stoi Anglja i Francja, które nie mają zamiaru ustąpić z pozycji zdobytej hegemonji w najważniejszym organie Ligi Narodów, po drugiej stronie Niemcy. Włochy i

Japonja i wielka liczba mniejszych państw, domagających się tej reformy. Również problem niemieckich mniejszości narodowych wymaga — zdaniem tej prasy — otwartego wypowiedzenia się, chociażby ze względu na to, że przy tej sprawie może być wysunięta kwestja Kłajpedy, której konwencję Litwa miała naruszyć. Szczegółowo omówione muszą być sprawy Górnego Śląska, zwłaszcza po dymisji Calondera, oraz ze względu na to, że termin konwencji genewskiej zbliża się ku końcowi i sprawy górnośląskie będą wymagały nowych decyzji.

O wspólną listę polską na Pomorzu Plany wyborcze demokratów z BBWR. Rozmowa z p. J. Stypińskim.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 5 września. (Z) W związku z rosnącym zainteresowaniem się szerokich kół społeczeństwa nadchodzącymi wyborami do parlamentu, zwróciliśmy się do prezesa Zjednoczenia pracy wsi i miast p. Józefa Stypińskiego z prośbą o informacje na temat planów wyborczych Zjednoczenia.

Na pytanie, czy główny komitet wyborczy Zjednoczenia przystąpił już do pracy i ustalił swoje hasła wyborcze, p. prezes Stypiński oświadczył:

— Komitet nasz nie tylko już się zorganizował, ale przystąpił zaraz do pracy. Są to narazie wysiłki czysto organizacyjne, polegające na równoczesnym montowaniu centrali wyborczej w Warszawie i na poszczególnych terenach. Muszę dodać, że spotkaliśmy się z dużym oddźwiękiem na prowincji.

— A hasła wyborcze?

— Są one dla nas zupełnie proste i jasne. Orodzie p. Prezydenta przyjęliśmy z żywym zadowoleniem jako grupa, która stale i z pełną świadomością pracowała dla reformy ustroju. Jednocześnie w akcji naszej dajemy pełny wyraz temu naszemu głównemu przeświadczeniu, że współpraca ze społeczeństwem musi być zawsze główną troską rządzących kół jak i każ-

dego uczciwego i realnego polityka.

— Wynika z tego, że zjednoczenie poza hasłem reformy ustroju położy duży nacisk na problem społeczny i na wciągnięcie do pracy wyborczej szerokich warstw obywateli?

— I to obywateli zorganizowanych w związkach zawodowych, gospodarczych i organizacjach społecznych, albowiem my jako Zjednoczenie traktujemy parlament jako wyraz społeczeństwa, a nie tylko jako teren doświadczalny dla zawodowych polityków.

W dalszej rozmowie p. Stypiński poruszył bardzo ważne państwowe zagadnienie wyborcze i oświadczył:

— Chodzi o platformę wyborczą na Pomorzu. Ostatnie wypadki wskazały, że nacjonałści niemieccy będą się

starali stale kwestjonować nasze prawo do Pomorza. Propaganda ta przybrała ostatnio tak wielkie rozmiary, że społeczeństwo polskie musi reagować na nią bardzo silnie i nie tylko płatonicznie. Można to zrobić tworząc na Pomorzu jedną listę polską. Lista ta, jeżeli będzie istotnie tylko jedna, ma wielkie szanse zdobycia wszystkich mandatów. Sądzę, że taka „odpowiedź Treviranusowi” byłaby najbardziej przekonująca i dla nacjonałistów niemieckich i całej zagranicy, w ten sposób bowiem zmanifestowalibyśmy naocznie niezaprzeczną polskość Pomorza, a jednocześnie naszą zdecydowaną wolę jego obrony.

Na tem zakończyliśmy interesującą rozmowę z p. prez. Stypińskim.

„Niepisane” porozumienie.

UZGODNIENIE ZAPATRYWAŃ MIĘDZY CH. D. A INNEMI GRUPAMI CENTROLEWU.

Warszawa, 5 września. (Z) W kołach politycznych oczekują sfinalizowania porozumień wyborczych w ciągu dni najbliższych. Na podstawie ostatnich biuletynów z rozmaitych grup politycznych okazuje się, że właściwie

do wyborów pójdą trzy wielkie bloki: blok rządowy, Centrolew i mniejszości narodowe. Jakkolwiek porozumienia całego Centrolewu dotychczas definitywnie nie sfinalizowano, to jednak nie ulega wątpliwości, iż ostatnie narady przyczyniły się do wyjaśnienia rozmaitych spornych kwestji, a przede wszystkim do pewnego ustalenia rozgraniczenia terytorjalnego wpływów. Między Ch. D. a innemi grupami Centrolewu doszło do pewnego rodzaju uzgodnienia zapatrywań i sposobu prowadzenia walki wyborczej na terytorjach, w których Ch. D. cieszy się dużym poparciem, a ze względów taktycznych nie może współdziałać w sposób jawny z innemi grupami Centrolewu a zwłaszcza z PPS. W kołach politycznych wyjaśniają, że to „niepisane” porozumienie jest niemniej silne od podpisanych paktów. Grupa rządowa wykazała w dniu dzisiejszym dużą ruchliwość i ułożyła pewnego rodzaju program działania na dni najbliższe. Oddziały prowincjonalne BB otrzymały polecenie przedłożenia listy osób działających społecznie, posiadających

Pułk. Sławek udał się do Lwowa

CELEM ODBYCIA KONFERENCJI W SPRAWACH WYBORCZYCH

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 5 września. (Z) Jak się dowiaduje, udał się do Lwowa prezes BBWR pułk. Sławek, celem odbycia na miejscu konferencji w sprawach wyborczych. W konferencji tej oprócz

prezesa Sławka i wschodnio-małopolskich przywódców BB, ma również wziąć udział przebywający od kilku dni we Lwowie pułk. Koc.

Rozruchy w Smyrnie.

TRZECH POLIGJANTÓW RZUCONO DO MORZA.

Konstantynopol, 5 września. (PAT). Według doniesień ze Smyrny, podczas manifestacji z okazji przybycia tu Tewfik Beya, aresztowano tu 300 osób. Podczas rozruchów trzech policjantów rzucono do morza.

Pończochy Gumowe
o niebywalej cienkości i trwałości poleca

S. Feder, Lwów Sykstuska 7
Cennik darmo. 7937

zasługi, wykazujących specjalną ruchliwość jako ewentualnych kandydatów na posłów. Wśród nazwisk, które zostały w formie projektu ułożone w Warszawie, istnieją obok profesorów uniwersytetów, działaczy społecznych i politycznych, także przedstawiciele klasy robotniczej.

Ważne rozporządzenie

dotyczące przeniesień starostów i naczelników wydziałów.

Warszawa, 5. września. (Z). Minister spraw wewn. wydał rozporządzenie dużej wagi ze względu na czas wyborczy, dotyczące przeniesień starostów i naczelników wydziałów. Min. Składkowski zarządził, aby na cały czas trwania okresu wyborczego, tj. do 23. listopada osoby mianowane na stanowiska starostów i naczelników wydziałów były bezwzględnie zwalniane z poprzednich stanowisk i obowiązków w takim terminie, który umożliwi im objęcie nowych obowiązków najpóźniej 8 dni po otrzymaniu przez urząd wojewódzki odnośnego dekretu nominacyjnego. Urlopy na przeniesienie się będą w okresie przedwyborczym udzielane wymienionym kategorjom urzędników już po objęciu urzędowania przez nich na nowym stanowisku. Minister spraw wewn. zarządził, iż korzystanie z urlopu przed objęciem urzędowania jest niedopuszczalne. Rozporządzenie min. spraw wewn., o którym jest mowa powyżej, ma również moc obowiązującą w stosunku do przeniesień i mianowań na stanowiska starostów i naczelników wydziałów zarządzonych poprzednio, a dotąd niewykonanych. W tych wypadkach wykonanie zarządzeń o przeniesieniu ma nastąpić bez najmniejszej zwłoki.

Lista członków komisji wyborczych

ustalona przez wojewodę lwowskiego.

Warszawa, 5. września. (Z). Korespondent nasz dowiaduje się, że wojewoda lwowski ustalił listę członków komisji wyborczych z ramienia rządu i ich zastępców w następujący sposób: Dla okręgu komisji wyborczej nr. 47 z siedzibą w Rzeszowie mianowany został referendarz Gadomski, zastępcą jego ref. Belina, komisarzem wyborczym starosta dr. Friedrich; dla okr. nr. 48 (Przemyśl) ref. Stępiński, zast. Stroński, kom. wyb. star. Michałowski; dla okr. 49 (Sambor) ref. Beczelt, zast. Nowosielski, kom. wyb. star. Lenczewski; dla okr. nr. 50 (Lwów-miasto) członkiem komisji wyborczej z ramienia rządu Pisarski, em. radca województwa, zastępcą jego Buzath, dyrektor gimnazjum, komisarzem wyborczym starosta grodzki Galas; dla okr. 51 (Lwów-powiat) dr. Stefan Iszkowski w Rokietnej, zast. Jordan Stojowski w Laszkach Murowanych, kom. wyb. star. Eckhardt.

„DOKTOR NAUK HERMETYCZNYCH”

Bedzin, 5. września. (PAT). Na skutek zarządzenia prokuratora, policja śledcza w Sosnowcu aresztowała niejakiego Stanisława Jastrzębiec Kozłowski, podającego się za doktora nauk hermetycznych i honorowego profesora akademii tajnej magii, odznaczonego orderem gwiazdy emira Buchary. W czasie rewizji znaleziono obfity materiał obciążający, dotyczący sekty martynistów.

JUTRO W NIEDZIELĘ w APOLLO początek pierwszego seansu o 12-tej następnym o 3, 5-15, 7-20 i 9-30. — PIERWSZA OPERETKA FILMOWA

Maurice Chevalier Parada miłości

Wstęp tylko przed rozpoczęciem każdego przedstawienia. 7907

KACZKA BERLINSKA czy niespodzianka czechosłowacka?

POUFNE ROKOWANIA W SPRAWIE BLOKU PAŃSTW NADDUNAJSKICH. (Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 5. września. (Z). Z Berlina donoszą: W białogrodzkich kołach gospodarczych obiegają pogłoski, iż między Czechosłowacją a Rumunją prowadzone są dyplomatyczne pufne rokowania, zmierzające do utworzenia rolniczo-przemysłowego bloku państw Europy środkowej i bałkańskich. Do bloku Czechosłowacji i Rumunii ma wejść również Jugosławia, Węgry i

Bułgaria. Celem bloku byłaby ścisła współpraca gospodarza, głównie w dziedzinie wymiany towarów, ułatwień komunikacyjnych, oraz ewentualna unja celna. Blok ma być nazwany Europą Naddunajską. Białogrodzkie koła gospodarcze z wielkim napięciem oczekują, jak do koncesji tej ustosunkują się Węgry i Bułgaria.

Lekarz kołomyjski zwabiony w zasadzkę

ZOSTAŁ PRZEZ BANDYTÓW OBRABOWANY, TRACĄC 900 DOLARÓW.

Kołomyja, 5. września. (Tel. wł.). Do lekarza Jana Ciupanowskiego w Kołomyi przybył nieznany mężczyzna elegancko ubrany i prosił, by udał się z nim do chorego. Dr. Ciupanowski siadł z owym mężczyzną do dorożki i obaj przyjechali na ulicę Słowackiego. Tam nieznany mężczyzna zatrzymał powóz z tem, że dalszą drogę odbędą piechotą, na co dr. Ciupanowski zgodził się. Kiedy uszli kilkadziesiąt kroków, nieznajomy rzucił się na dra Ciupanowskiego. W tym samym czasie wybiegło trzech osobników, którzy zakneblowali ofierze usta, oraz związali ręce, poczem zrabowali dr. C. 900 dolarów gotówką i srebrny zegarek. Rabusiom udało się zbiec.

Rewolta w Argentynie.

KRWAWE STARCIE STUDENTÓW Z POLICJĄ.

Nowy Jork, 5. września. (PAT). Według doniesień z Buenos Aires, wczoraj wieczorem podczas starcia studentów z policją dwie osoby zostały zabite, 30 odniosło rany. Jak donosi dziennik „La Nation”, Rada ministrów jednomyślnie postanowiła złożyć swe teki prezydentowi republiki Iryegonowi do dyspozycji, doradzając mu, aby i on również ustąpił ze swego stanowiska w interesie kraju. Prezydent Iryegon prawdopodobnie odmówi temu żądaniu Rady ministrów. Sytuacja w mieście jest bardzo napięta. Teatr stołeczny stoi pustką. Miasto jest wyludnione.

Pan komendant Łokietek...

NAJAZD ZBROJNY NA TRAGARZY.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 5. września. (Z) Od paru lat na terenie Warszawy grasuje komendant bojówki Łokietek. Nie uznaje on innego argumentu w walkach politycznych prócz pałki i rewolwera. Zresztą i w osobistych sprawach posługuje się przeważnie rewolwerem. Przed paru tygodniami zasypał strzałami rewolwerem woźnego teatralnego, przybywszy po bilety o godz. 8 rano. Gdy mu woźny odpowiedział, że można bilety nabyć wieczorem, Łokietek uderzył go. Woźny odwzajemnił się pięścią, pozostawiając krwawą pieczęć na twarzy Łokietka. Ten chwycił za rewolwer i zasypał woźnego strzałami. Kule na szczęście chybiły.

Ostatnio w okolicach hali targowej tragarze żydowscy pobili dotkliwie przywódcę bojówki. Przyczyną pobicia było żądanie Łokietka złożenia mu na nową kurkę po 5 zł. od osoby przez Związek tragarzy żydowskich, liczący 600 członków. Pobity Łokietek postanowił się zemścić.

Dziś około godz. 5 rano przed dom pod nr. 7 przy ul. Rynkowej zajecha-

ły trzy samochody, z których wysiadło 8 osób ubranych po cywilnemu, którym przewodził Łokietek. W tym czasie ku grupie bojowkarzy zbliżali się dwaj furmani, którzy śpieszyli do stajni, by zaprząć konie. Na ich widok z ust Łokietka padł okrzyk: stać. Jednocześnie zwracając się do bandy swej krzyknął: prać ich. Momentalnie otoczono obu furmanów i zaczęto ich okładać pięściami i laskami. Na miejscu będący konny policjant wyrwał nieszczęśliwych z rąk rozbestwionych oprawców. Wkrótce zjawili się kilkunastu policjantów, którzy całą bandę z Łokietkiem na czele przyprowadzili do komisariatu. Łokietka odwieziono po spisaniu protokołu do urzędu śledczego, skąd wkrótce zwolniono go.

Epilog powyższego zajścia znalazł miejsce w olbrzymiej awanturze, wywołanej przez zwolenników Łokietka, co nastąpiło w godzinach popołudniowych. Około godz. 5. popołudniu 4 osobników przybyło do administratora domu przy ul. Rynkowej 5. i zażądało od niego złożenia 2 tys. zł. Gdy admi-

JESIENNE GODY

CUKIER

Oszczędność czasem służy, czasem przez nią tracisz: Co oszczędzisz na cukrze — to zdrowiem dopłacisz.

O W O C

Przypominamy sezon smażenia doskonałych konfitur, kompotów, soków i marmolad z renklodów, mirabeli, oroskwiń, jabłuszek rajskich, głogu, tereni, jeżyn, jablek, melonów, arbuźów, sliwk, pigw, borówek, pomidorów, żurawiny, jarzębiny i t. d. 7587

nistrator odmówił, osobnicy ci zaczęli go bić i terroryzować bronią. Napadnięty podniósł wielki krzyk i zaalarmował sąsiadów. Przed domem zaczęli się gromadzić przechodnie. Widząc to 4 osobnicy i przypuszczając, że mogą być osaczeni, rozpoczęli w kierunku ścigających ich i zatrzymujących osób gęstą strzelaninę. W strzelaninie zostało ciężko rannych 6 osób, przeważnie w brzuch i nogi. Tymczasem zaalarmowana już policja ze wszystkich stron napierała. Wówczas wywiązała się strzelanina między oddziałem policji a usiłującymi uciekać zwolennikami Łokietka. Szofer, który nie wiedząc, co ma robić, ociągał się z ruszeniem z miejsca, został zastrzelony. Policja rozpoczęła zacieśniać pierścień, otoczyła tak napastników, że musieli oni skapitulować i zostali częściowo aresztowani. Dwóch jednakże Morawski i Resner zdołało ujsć. — Napad w jasny dzień w śródmieściu Warszawy wywołał ogromne wrażenie.

Ukazało się

PIERWSZE PEŁNE WYDANIE DZIEŁ Jana Kasprowicza

Abonament miesięczny. — Prospekty wysyła Wydawnictwo Dziel JANA

KASPROWICZA 7659

Kraków, Garbarska 16.

ZWOŁANIE SESJI WCIEKA.

Moskwa, 5. września. (PAT). Na dzień 20. października zwołana została sesja wszechrosyjskiego centralnego komitetu wykonawczego. Sesja ma między innymi wysłuchać expose szefa rządu sowieckiej republiki związkowej o planie gospodarczym na rok 1930/31.

Krawaty irchowe

ZYGZAKI.

Orientacji politycznej
poszukuje się od „zaraz“

Lwów 6. września.

W handelku z powodu wczesnej godziny było jeszcze pusto. Oprócz służby nikogo. Chłopcy zaniatali lokal, a „szef“ zajęty był przy bufecie odświeżaniem wczorajszych kanapek.

Czekając na kelnera usiadliśmy z Cycońcem pod oknem, przypatrując się robotnicie „szefa“. Z czerstwych skibek bułki przenosił nożem bryndzę na świeże i układali na nich, posługując się tylko palcami, z dnia wczorajszego pozostałe płatki szynki, kostki ementalera, jaj i ogórka. Odświeżone kanapki wyglądały całkiem apetytnie, ale Cycoń patrzając na to sponiał.

— Co się napijemy? — spytałem go.

— Coś mocniejszego — odpowiedział — bo mnie mdli, jak patrzę na tego fabrykanta, grzebiącego palcem w masle.

Po drugiej wódce Cycoń gryząc solograd, rozrzewnił się:

— Morus z was — pochwalił mnie — a dobry z flakami. Z tej bo mordęgi i turbacji, to mi już grzeszne myśli przychodzi.

— Co będzie dalej? — sonduję go.

— Niby w polityce? Djabel ta wi! Każdy krzyczy, jako że mocny je i woła jak pastuch, gdy go drugi kolanami do ziemi przyklamrzy: „weźcie go ze mnie, bo go zabije!“ Jeden przed drugim ma boja. Najmarkotniej to przez dyet. Nawet tym, co krzyczeli, aby sejm rozpętać. Czekając przywykli, że na pierwszym jak generał fasował. Jeszcze mnie „grontowemu“, to je takim, co na swoim „groncie“ siedzi to luto, ale wytrzymasz. Wróć do widel i brony, ściągnę ramię na grzesnym brzuchu i wydolę. Ale między nami były takie fachowe posły, nawet inteligenty, co nimiało ino mandat, a jak co miał, to bez ten mandat.

— Co będziecie teraz robili? Zostajecie w partii?

— Jak się lepsza nie trafi, to pewniakiem ostane. Ale tera to nikt jeszcze nie wie, jak się ma orientować. Bo i tu źle i tam nie lepiej. I tych naród przekłina i tamtych. Grunt w tem, kto będzie miał na wybory pieniądze. A tego nikt nie wie. Mam takiego kolegę, cośmy z nim jechali morzem do Londynu na konferencję. Spalim w tym samym kojcu i obydwu solidarnie rzygali. Tylko on na górnym wyрку, ja na dolnym. Mnie było poręczniej, ale jemu bezpieczniej. Niby inteligent, niby nie. Ale wycierus wypraktykowany w dwóch sejmach i pięciu partjach. Jakiś skoczybruda czy meljorant. Chciałem go zażyć z mańki i pytam: „Wy w listopadzie gdzie?“ A on mi spekulant: „Jakbym ja wiedział, tobym już dziś tam siedział. Mam czas. Popenetruję. Mam praktykę!“

Kelner przyniósł nam zaniowaną kielbasę gorącą z kapustą. Kazalem dać piwo, a przedtem jeszcze wódkę. Cycoń podniósł szklankę z piwem do światła i pochwalil.

— Nima jak lwowskie! Te inne obrzydły mi jak polityczne programy i orientacje, co rychtelnie zwietrzały i zjelcały. Najgorzej jak się do programu przyzwyczaisz. Wmawiasz go przez trzy roky wyborcom. Im brzydniej, a ty uczynasz w niego wierzyć. Nima już nie do obieciania, boś wszystko już obiecał, a ludziska kpią z ciebie, że „nie zdurzysz aptekarza szajdwaserem“. Naród zmądrzał na ten przykład. Krzyczy, że mu źle i gorzej niż było dawniej. Jaka takim dogodzić orientacją, jak sam nie wiesz: jak i co.

— A może sejm całkiem niepotrzebny? — wtrąciłem półgębkiem.

Cycoń zerknął na mnie podejrzliwie:

— Som takie, co i tak gadają. Na ten przykład powiadają, że Mussolini mocno rządzi, bo posłowie są tam za dekretem, jak w naszej autonomii. Opozycji tam nima, bo siedzi na jakichś gorących wyspach, niby w kryminale. W Rosji także rządzą komisarze bez parlamentu. Za wypchanego po śmierci Lenina mają teraz Stalina. Z opozycji wiele niewiele zakatrupili, a co wybrakowali, trzymają jak Italjańczy także na wyspach, ino bardzo zimnych. U nas to nie nada, bo wyspów u nas niema. Jaki taki dlatego może pyskował, aby nam dali Angole, gdzie ludzie chodzą goli i szparują na przyodziewku. My chłopcy wymyślili nawet śpiwkę:

WIELKI ZJAZD
WE LWOWIE.Nowa era gospodarcza
polsko-rumuńska. Zbliżenie obu krajów na gruncie
wspólnoty interesów gospodarcz.

Lwów, 6. września.

(jp). Wczoraj odbył się we Lwowie kongres, który będzie miał niewątpliwie doniosłe znaczenie dla naszej przyszłości gospodarczej. Mianowicie o godz. 10-tej rano został otwarty w salach Izby przem. handl. Zjazd Izb handlowo-przemysłowych rumuńskich z Izbami przemysłowo-handlowymi polskimi. Zjazd został bardzo licznie obsesłany przez Izby handlowo-przemysłowe rumuńskie, a w szczególności są na Zjeździe reprezentowane Izby w Bukareszcie, w Gałaczcu, w Czerniowcach, Chocimiu, Satu More itd.

Otwarcia Zjazdu dokonał prezes Izby przemysłowo-handlowej we Lwowie dr. Marcin Szarski przy bardzo licznych współudziale uczestników Zjazdu i reprezentantów władz w osobach wicemin. komunikacji Czapskiego, naczelnika Kasztelewicza w zastępstwie p. woj. Nakonecznikoff-Klukowskiego, radcy Min. przemysłu i handlu dra Stostogi, wiceprezesa Dyr. kol. we Lwowie inż. Janasa, dra Łytwaka i w. in.

Władze rumuńskie reprezentuje na Zjeździe p. Ivan Dimitrescu, gen. dyr. min. handlu w Bukareszcie, konsul gen. Trajan Gallin, oraz Cornelio Balasescu, radca handlowy przy poselstwie rumuńskim w Warszawie.

Po zagajeniu obrad prezes dr. Szarski zaprosił do Prezydium Zjazdu ze strony rumuńskiej p. senatora Aposto-

la Popa, prezydenta Izby w Gałaczcu i wiceprezydenta rumuńskiego Związku Izb.

Po powitalnych przemówieniach, w szczególności wiceministra Czapskiego, przystąpiono do obrad, których przedmiotem był szereg referatów, omawiających całokształt stosunków gospodarczych między Rumunją a Polską, oraz możliwości, wynikające z ostatnio zawartego traktatu handlowego z Rumunją. Imieniem Izby lwowskiej wygłosił referat dr. Jan Blum na temat: „Możliwości rozwinięcia importu z Rumunii do Polski.“

Prezes Izby handlowej i przemysłowej w Gałaczcu Apostol Popa przedstawił trudności, na jakie napotyka ze strony polskiej import rumuński, zaś inż. Bajer, dyr. Izby Łódzkiej mówił o możliwościach wzmoczenia eksportu polskiego do Rumunii. Następnie dyr. Izby przem.-handl. w Warszawie

REZOLUCJE.

Zważywszy na konieczność powszechnego przedstawienia polityki ekonomicznej państw europejskich, a zwłaszcza potrzebę poprawy w kierunku zwiększenia siły nabywczej ludności krajów europejskich bądź rolniczych, bądź o strukturze mieszanej, Kongres przedstawicieli Izby przemysłowo-handlowej Rumunii oraz Polski zaleca: energiczne poparcie usiłowań czynników gospodarczych oby-

POT Z RĄK I NOG

usuwa pewnie i szybko

ETTINGERA SUDORYNA

(jako proszek i płyn). Wyrób i wyłączny skład

Apteka M. ETTINGERA

we Lwowie, plac Gołuchowskich 14.

67

Wartalski uzasadnił na tle aktualnych problemów międzynarodowej polityki handlowej wspólność interesów rumuńskich i polskich w związku z analogiczną strukturą ekonomiczną obydwu krajów. Nawiązawszy do propagowanych przez Ligę Narodów form międzynarodowych porozumień gospodarczych, dyr. Wartalski przedłożył Kongresowi rezolucję treści następującej:

dwu krajów w celu zwalczenia kryzysu rolnego, którym obecnie dotknięte jest ich gospodarstwo narodowe, oraz wzajemne współdziałanie w realizacji uchwał, przyjętych przez warszawską międzynarodową konferencję państw rolniczych z dnia 30. sierpnia br. w dziedzinie towarowego obrotu.

Po uchwaleniu tej rezolucji, Izby przem.-handl. lwowskiej inż. Arnold Kolischer postawił wniosek wysłania depesz hołdowniczych do J. K. Mości Króla Karola II. oraz do Prezydenta Ignacego Mościckiego, ponadto depesz powitalnych do ministrów spraw zagr., przemysłu i handlu i komunikacji obu państw.

W czasie przerwy obiadowej uczestnicy Zjazdu udali się na Targi Wschodnie, poczem obrady wznowiono w godzinach popołudniowych. Przewodnictwo objął prezes Izby handl.-przem. w Gałaczcu Popa. Po referacie dra Rogera Battagiji na temat usunięcia trudności, stojących na przeszkodzie rozwojowi wzajemnych stosunków polsko-rumuńskich, przewodniczący Popa stwierdził, że trudności te zostały w znacznej mierze usunięte. Referent Izby przemysłowo-handlowej w Poznaniu Tadeusz Kołodziej omówił zagadnienia wzajemnego tranzytu, przy czem zwrócił uwagę, że tranzyt towarów polskich napotyka ze strony rumuńskiej na dość poważne przeszkody.

W dalszym ciągu obrad uchwalono wybrać komisję dla zredagowania rezolucyj Zjazdu. Ze strony polskiej wybrano do tej komisji dyr. Stan. Wartalskiego, dra Rogera Battaglię, dyr. Michała Jasińskiego, dyr. Bajera, ze strony rumuńskiej dyr. Mitkiewiczzi, inż. Krassela, dyr. Jonesco, inż. Jakobowskiego, sen. Popa i radcę Marcu. Rezolucje uchwalone przez komisję redakcyjną zostały przyjęte, poczem zamknięto obrady Zjazdu.

Dzień rumuński.

W związku ze Zjazdem Izby przem. handlowych polskich i rumuńskich i wydatnym udziałem Rumunii w Targach Wschodnich odbędzie się we Lwowie dnia 7 bm. w niedzielę stranicz

CO MÓWI NEMO.

Na Targach Wschodnich.

BYŁEM NA TARGACH — NIBY HALNY WIATR PRZEBIEGŁEM WSZYSTKIE SAŁE WZDŁUŻ I WSZERZ. TEN KTO PRZEBYWAŁ DŁUGO W SERCU TATR, TEN I W DOLINACH LEPIEJ WIDZI TEŻ. TO CO WCHŁONAŁEM JASNEMI OCZYMA JESZCZE MĄ DUSZĘ W SWEJ UWIEZI TRZYMA.

BO CZYLIŻ NIE JEST TO PRAWDZIWY CUD, ŻE CHOĆ PRZEORAŁ NAS WOJENNY PŁUG, PRZEZ RĄK ZGRUBIAŁYCH MITRĘGĘ I TRUD ZNOWU NAPIĘLIŚMY SWEJ MOCY LUK, WIERZĄC, ŻE DNI DZISIEJSZYCH MANIFESTEM JEST TYLKO JEDNO: PRACUJĘ, WIĘC JESTEM!

BO CZYLIŻ NIE JEST TO RADOŚCIĄ OĆZ, KTÓRE WŚRÓD SZARYCH BŁĄDZIŁY WCIAŻ FARB, ŻEŚMY ZNALEŻLI WRESZCIE CUDNY KLUCZ, KTÓRY OTWIERA NAM BEZCENNY SKARB, ŻE PRZEZ SWÓJ PRZEMYSŁ W DOBREJ I ZŁEJ DOBIE ODTĄD JUŻ SAMI WYSTARCZYMY SOBIE.

I JEST MI TYLKO TYCH NIELICZNYCH ŻAL, DO KTÓRYCH PRZYWAŁE NIEUFNOŚCI GEST, KTÓRZY KRYTYKI OSTRZĄ TĘPA STAŁ I POMNIEJSZAJĄ TO, CO WIELKIEM JEST. OTWÓRZCIE TYLKO SZEROKO SWE OCZY, A PRAWDA TARGÓW DO SERCA WAM SKOCZY.

I ZROZUMIECIE NAREZCZE SWÓJ BŁĄD, BO TARGI WSCHODNIE TO WYBICIE WRÓT. PRZED POLSKĄ NOWY WYNURZA SIĘ ŁĄD, TEN TAJEMNICZY I ZŁOCISTY WSCHÓD. LWÓW RZUCIŁ MOSTY KU OWEJ KRAINIE, SKĄD ZŁOTO NIEBA I ZIEMI PRZYPLYNIE.

„Jedźcie chłopcy do Angoli, Bośmy som i tak już goli, Tam zaś nawet baby, dziewczki, Chodzą se bez przyodziewki“.

Niby te murzyni! Tę śpiwkę meżna śpiewać na nutę „Abośmy ta jacy tacy“. Można i na „Dreży lud biedny“, jak się kto na szpasia nie rozumie.

Zorjentowałem się, że Cycoń już wsta wiony. Aby zmienić temat rozmowy, zapytałem go, czy woli herbatę z rumem, czy bez. Odpowiedział, że woli rum bez herbaty. Zapłaciłem więc prędko i wyprowadziłem go z handelku. Widząc, że o własnych siłach nie dojdzie na dwo-

rzez wsadziłem go do dorożki, placąc za nią. Zaledwie jednak dorożka ujechała kilkanaście kroków, Cycoń zatrzymał ją i oglądał się za mną. Podszedłem. Ucałował mnie jeszcze raz serdecznie, cślinił solidnie i szepnął do ucha:

— Nie zabaczcie! Jakby się trafiła orientacja, coby mi pasowała — dajcie znać! Nie pożałuję choćbym ostatni zagon dla dobra narodu miał sprzedać i „Lysa“. Ja nie pstrag i nie gorzy od inteligenta, abym przeciw wodzie płynął. Bo ten zawsze wie: gdzie, jak i co. Ho! ho! Wiadomo. Pochwalony! ar.

Ligi polsko - rumuńskiej i Zarządu Targów Wschodnich o godz. 19.15 w sali Instytutu technologicznego przy ul. Bourlarda artystyczna akademja. Prof. Panajtescu wygłosi odczyt na temat **stosunków artystycznych rumuńsko - polskich**, poczem będzie wyświetlony film przedstawiający charakterystyczne krajobrazy Rumunii. W części artystycznej p. Wulpescu, baryton opery z Bukaresztu i p. Juljusz Hertz pianista-wirtuoz, wystąpią z pro dukcjami muzyczno-wokalnymi.

Delegaci rumuńscy

na Zjazd polsko-rumuńskich Izb przemysłowo-handlowych.

W piątek dnia 5 bm. przybyła do Lwowa na Zjazd polsko-rumuńskich Izb przemysłowo - handlowych, zwoła ny z okazji udziału Rumunii w Targach Wschodnich grupa delegatów rumuńskich, złożona z 23 osób. W skład delegacji wchodzi następujące osobistości: Ivan Dimitrescu, dyr. gen. w Min. przem. i handlu w Bukareszcie, Corneliu Balacescu, radca handlowy przy poselstwie rumuńskim w Warszawie, Trojan Gallin, konsul gen. Rumunii we Lwowie, Apostol Popa, prezydent Izby handlowej w Galaczu i wiceprezydent Związku Izb handlowych, Carol Bukovsky, radca Izby handl. i przem. w Galaczu, I. U. Jonesco, dyr. Związku Izb handl. i przemysłowych, Ervin Popa, sekretarz prezydenta Izby handlowej w Galaczu, Jon Moro, prezydent Izby handl. przem. w Tg. Mures, V. Marcu, radca Izby przem.-handl. w Czerniowcach, Jon Grecu, sekretarz Izby przem.-handl. w Satumre, Jul. Vanatorin, sekretarz Izby przem.-handl. w Czerniowcach, Laurentiu Moldevann, dyr. w Min. przem. i handlu, inż. D. Krassei z Izby handlowej w Czerniowcach, Josif Epelbaum z Izby handl. w Chocimiu, Slioma Feldman, radca handlowy, Abraham Peisah, radca korespondent, dyrektor banku, Jacob Tutelman, radca handlowy i gminny, Jon Maguireanu, sekretarz Izby handl. tamże, Paun Gh. prezes, inż. Jacobowski, członek Izby, Rudolf Michel Krumpel, członek Izby, ponadto dyrektorowie Izby handl. polsko - rumuńskiej w Warszawie Victor Emanuel Mitchievici i Stanisław Dangel.

MIN. KWIATKOWSKI UDAJE SIĘ DO CZECHOSŁOWACJI

Warszawa, 5 września. (PAT). W dniu jutrzejszym o godz. 15 wyjeżdża do Czechosłowacji minister przemysłu i handlu inż. Kwiatkowski, celem rewizytowania ministra przemysłu i handlu Czechosłowacji, który w roku zeszłym odwiedził P. W. K. w Poznaniu.

NOVELIZACJA USTAWY O UBEZPIECZENIACH SPOŁECZNYCH.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa 5. września. (Z) Dyrektor departamentu ubezpieczeń Min. pracy i opieki społ. p. Drecki przyjął delegację centralnej organizacji związków zawodowych pracowników umysłowych, która przedłożyła dezyderaty pracownicze w sprawach nowelizacji ustawy o ubezpieczeniach społecznych. W przyszłym tygodniu ta sama delegacja udaje się do dyrektora departamentu pracy, gdzie przedłożył memoriał w kwestiach ustawy o ochronie pracy.

„KOPERNIK—MARYSIENKA“ DZIŚ 100% MÓWIONY PO POLSKU FILM Aparatura dźwiękowa „Western-Electric“ pt.: „TAJEMNICA LEKARZA“
wytwórni amerykańskiej „Paramount“ oraz nadzwyczajne dźwiękowe dodatki.
Wstęp tylko na początkach seansów w „Koperniku“ o godz. 3-ciej, 5-tej, 7-mej i 9-tej; w „Marysiencie“ o pół godziny później. 7936

PORUCZNIK ZASTRZELONY w czasie snu przez kochankę.

TRAGICZNE ZAJŚCIE W KIELCACH.

Kielce 5. września. (PAT) W sprawie tragicznego zajścia, jakie miało miejsce w mieszkaniu por. Rocha, śledztwo, prowadzone przez władze wojskowe oraz sądowe ustaliło, że początkowo przypuszczenie, jakoby por. Roch zastrzelił Ariewską, po-

zbawione jest wszelkich podstaw. Ustalono bowiem na podstawie drobiazgowych dochodzeń, że por. Roch został w czasie snu zastrzelony przez Ariewską, poczem ona sama odebrała sobie życie.

ZDERZENIE SAMOLOTU ze szczytem górskim.

ZWŁOK PILOTA DO TĄD NIE ZNALEZIONO.

Wiedeń 5. września. (PAT) Samolot austriacki A. 3, który miał w ubiegły wtorek przybyć o godzinie 14-tej do Zurychu, odnaleziono wozem roztrzaskany w pobliżu Partenkirchen. Pilota nie odnaleziono.

Przypuszczają, iż poniósł on śmierć wskutek zderzenia samolotu ze szczytem górskim i eksplozji zbiornika z benzyną. Zorganizowano ekspedycję ratunkową.

Likwidacja „czerwonej frakcji“.

PODCZAS REWIZJI ZNALEZIONO DOKUMENTY SZYFROWANE.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa 5. września. (Z) Z Łodzi donoszą: Policja polityczna miała na oku od dłuższego czasu kilku osobników, którzy brali czynny udział w akcji związku młodzieży komunistycznej K. P. P. W swoim czasie w okręgowej komisji związków zawodowych w Łodzi wyłoniła się o pozycja z winy czerwonej frakcji. Podczas ostatniego strajku w łódzkim przemyśle włókienniczym, wywołanego przez czerwoną frakcję wbrew większości komisji, komisja postanowiła pozbyć się niewygodnych towarzyszy i frakcja została ze związku wydalona. Stworzyła ona swój własny związek, który za siedzibę obrał lokal przy ul. Zamenhofa 17. Do nowego związku komitet centralny K. P. P. delegował swego przedstawiciela Zborowskiego. Zborowski wspólnie z Daneckim i Szkułdarskim wszczęli akcję, zmierzającą

do wywołania nowego strajku i zaburzeń oraz wciągnięcia na stronę czerwonego związku robotników większych fabryk łódzkich. Gdy akcja czerwonej frakcji zaczęła coraz bardziej zagrażać bezpieczeństwu publicznemu, władze zdecydowały się zlikwidować ją. Dowiedziawszy się o tajnym posiedzeniu komitetu, policja wkroczyła do lokalu przy ul. Zamenhofa. Wśród uczestników zebrania zapanowała konsternacja. Na stole leżały instrukcje Kominternu, odezwy do robotników, wzywające do wykroczeń i obalenia obecnie panującego ustroju w państwie, wezwania do popierania Sowjetów. Niektóre dokumenty były szyfrowane. Prócz tego znaleziono listę członków organizacji i terminy dalszych zebrania komitetu frakcji. Wszystkich aresztowano i przekazano sędziemu śledczemu.

Zjazd delegatów miast małopolskich i Śląska cieszyńskiego we Lwowie.

Lwów, 6 września.

W piątek 6 bm. pod przewodnictwem prez. inż. Brzozowskiego odbyło się posiedzenie ściślejszego komitetu Zjazdu delegatów miast małopolskich i Śląska Cieszyńskiego przy współudziale delegatów Rady miejskiej. Przedmiotem obrad były sprawy techniczne Zjazdu, oraz ustalenie jego programu. Obrady Zjazdu rozpoczną się w sobotę 6 bm. o godz. 10-tej rano w sali Rady miejskiej. Po zagajeniu obrad przez prezesa Koła Miast Małopolskich prez. Rollego, nastąpi sprawozdanie Zarządu, poczem dyr. Tyrka wygłosi referat o Banku Komunalnym, dr. Brzeski o finansach komunalnych, dr. Wielgus

o organizacji Koła miast małopolskich, a dr. Sekulnicki o elektryfikacji miast. Dnia tego prof. inż. Drexler wygłosi referat „O ekonomicznym zakładaniu ulic“, a inż. Grosman „O znaczeniu postępu techniki drogowej dla rozwoju miast“. Po przerwie obiadowej nastąpi obrady komisyjne, a następnie obrady plenarne. W niedzielę o godz. 10. delegaci miast małopolskich i Śląska Cieszyńskiego wezmą udział w święcie miasta Lwowa, wieczorem zaś mia sto przyjmie delegatów rautem w salach recepcyjnych ratusza. W rautcie wezmą udział przedstawiciele władz, organizacji społecznych i kulturalnych, zawodowych itd.

STOMATOLOG

Dr. med. Wilhelm NACHER

ordynuje w chorobach zębów i jamy ustnej pl. Marjacki 10 I. p. od 3—6-tej dom p. Lewickiego
p o w r ó c i l. 7788-3

1000 OSÓB OFIARAMI HURAGANU W SAN DOMINGO.

Waszyngton, 5. września. (PAT). Amerykański Czerwony Krzyż otrzymał wiadomość, że w czasie huraganu, który szalał wczoraj nad San Domingo, zginęło 1.000 osób, a 2.500 odniosło rany. 4.700 siedzib uległo zniszczeniu, a 2.000 uszkodzeniu. 29.000 osób pozostało bez dachu nad głową.

STANOWISKO LITWY NA ZGROMADZENIU LIGI NARODÓW.

Kowno, 5 września. (PAT). Minister spraw zagr. Litwy poinformował dziś przedstawicieli prasy o stanowisku delegacji litewskiej na zbliżające się zgromadzenie Ligi Narodów. Sprawy znajdujące się na porządku dziennym zgromadzenia — powiedział Zanunius — nie dotyczą bezpośrednio Litwy. Jeżeli chodzi o projekt Brianda w sprawie Paneuropy, to Litwa będzie go naogół popierała, o ile przekona się, że projekt jest rzeczywiście wyrazem dążenia do utrwalenia pokoju. Delegacja litewska poruszy sprawę „gnębień“ Litwy przez Polskę, zamykania szkół litewskich na Wileńszczyźnie oraz zajęcia w Dmitrówce. Inne sprawy polsko - litewskie, jak nawiązanie stosunków komunikacyjnych między obu państwami, nie będą poruszane, gdyż Liga Narodów nie jest — według oświadczenia ministra — przygotowana na dyskusję w tej kwestji z powodu zlikwidowania wyłonionej w r. 1922 komisji tranzytowej. Co się tyczy Kłajpedy, to zaznaczyć należy, że konwencja kłajpedzka jest przez Litwę wypełniana i z tego tytułu protestować nikt nie może.

ILUSTRACJA DO EXPOSE P. SAHMA.

Gdańsk, 5. września. (PAT). Jako ilustrację expose p. Sahma, który między innymi skarżył się na fakt zmniejszenia się ruchu pasażerskiego w porcie gdańskim, można przytoczyć notatkę, jaka ukazała się dziś w części żeglugowej „Danz. N. Nachr.“, z której wynika, że ruch pasażerski wzrósł w miesiącu sierpniu o 15% w porównaniu z ostatnim miesiącem.

POWÓZ B. CESARZA WILHELMA POWĘDROWAŁ DO ABISYNI.

Berlin, 5. września. (PAT). Jeden z powozów dworskich, będących własnością cesarza Wilhelma, został dziś wysłany przez b. spedytora cesarskiego w Poczdamie do Abisynji, gdzie użyty zostanie przy uroczystościach koronacyjnych w dniu 2. listopada br. Za powóz wraz z 8-konnym zaprzęgiem zapłacono 25.000 marek.

Zamach samobójczy.

Lwów, 6. września.

W mieszkaniu przy ul. Głębokiej, 12. targnęła się wczoraj na swe życie niejaka Marja Zajac, licząca lat 61 przez wypicie pół litra spirytusu odkażonego. Powód samobójstwa nieznan. Nieszczęśliwą w stanie bardzo groźnym odwieziono do szpitala powozecznego.

Włamanie do urzędu pocztowego

RÓWNOCZEŚNIE WŁAMANO SIĘ DO URZĘDU GMINNEGO W TEJ SAMEJ MIEJSCOWOŚCI.

Lwów, 6 września.

(—) Ubiegłej nocy dokonano włamania do urzędu pocztowego w Żółni (pow. Łańcut), gdzie po rozbiciu dwu podręcznych kasetek skradziono 3855 zł., list wartościowy na 400 zł., znaczki pocztowe po 1 zł. i 50 gr. war

tości 1281 zł. i browning.

Następnie ci sami sprawcy włamali się do Urzędu gminnego, mieszczącego się w tym samym budynku i tam rozpruli kasę ogniotrwałą i skradli 30—40 zł., poczem zbiegli.

Zboże wciąż płonie!

NOWY WYPADEK ZBRODNICZEGO PODPALENIA W SIERKOWCACH.

Lwów, 6 września.

(—) Z Przemysła donoszą, że przedwczoraj wieczorem w Sierkowcach (pow. Przemysł) podpalono 6 stert pszenicy, znajdujących się w polu

oddalonym o 5 klm. od folwarku w Sierkowcach, stanowiących własność dzierżawcy dóbr Marjana Tendyckiego. Pożar zniszczył około 6 kóp pszenicy wartości 16 tysięcy zł.

CENTRALNE ZAWODY STRZELECKIE O MISTRZOSTWO P. W. 1930 r. WE LWOWIE. — Grupa zawodników i zawodniczek.

Matka czy córka? Ponura tajemnica z przed pięciu laty.

Zagadkę tę rozwiązują obecnie przemyskie władze sądowe.

(KORESPONDENCJA WŁASNA „GAZETY PORANNEJ”)

Przemysł, w wrześniu. (M) Przed kilku laty znaleziono pod oknami domu Katarzyny Szczepańskiej w Żurawicy strasznie pokiereszowane zwłoki syna Jana, z głęboką raną na głowie. Przeprowadzone wówczas dochodzenia nie dały żadnego wyniku, tak, że sprawca pozostał nie wykryty.

W ten sposób sprawa pozyla w zapomnienie, a mogła ofiary tajemniczego mordu porośła trawą. Tylko od czasu do czasu przypominało sobie we wsi o tej niewyjaśnionej zbrodni, przyczem ludziska nie mogli się pogodzić z myślą, by zbrodniarzowi czy zbrodniarzon kława- wy ich czyn uszedł bezkarnie.

Dopiero zwykły przypadek, któremu w kryminalistyce przypada tak często rola decydującego współczynnika śledczego, wydobyl obecnie sprawę gwałtownej śmierci młodego Szczepańskiego z mroków tajemniczości. Oto bowiem w czasie kłótni domowej zarzucała zamężna córka Szczepańskich Marja Stojakowska, żona kolejarza, że to matka Katarzyna Szczepańska pewnej nocy siekierą własnoręcznie zabiła syna, a następnie zwłoki jego usunęła z izby i ułożyła przed domem pod oknami.

Morderczynie w ten sposób upozorowała, że trupa młodego Szczepańskiego niewiadomy zbrodniarz podrzucił pod dom.

Ten sensacyjny zwrot, oparty na zeznaniach córki, spowodował jednak nowe komplikacje pomimo, że Stojakowski po kazywała siekierę, której matka krytycznej nocy użyła przeciw synowi jako narzędzia mordu. Matka bowiem broniąc się i w odpowiedzi na to oskarżenie o świadcząca stanowczo, że to nie ona, lecz właśnie córka sama zamordowała siekierą brata Jana. Oskarżenie to popiera też w całej rozciągłości młodszy syn Szczepańskich, Józef, który twierdzi, że matka jest zupełnie niewinna, a Stojakowska tylko z nienawiści obciąża matkę i chce ją wpakować do krynialdu.

Zaznaczyć jeszcze należy, że zamordowany Jan Szczepański nie cieszył się dobrą opinią i obracał się on w najgorszym towarzystwie. Głowa rodziny, sta-

ry Szczepański, ongiś zamożny gospodarz w Żurawicy, przeprosował prawie cały majątek tak, że na pokrycie znacznych kosztów przegranych sporów sądowych licytowano go niejednokrotnie. Zmarł on przed niespełna rokiem i od tego czasu zwłaszcza bywały w łonie pozostałej rodziny kłótnie i waśnie na porządku dziennym. Głównym zaś przedmiotem nieporozumień i kłótni niesta- jącej niezgody była sprawa podziału resztek pozostałej ojcowizny.

Na tle tej wojny domowej odżyła dopiero obecnie zbrodnia, popełniona

przed pięciu laty na młodym Szczepańskim.

Na pytanie, czy krew jego obciąża sumienie matki czy córki, czy jednej z dwójki, da zapewne wyczerpującą odpowiedź śledztwo sądowe skierowane obecnie na nowe tory. Na razie zaś Katarzyną Szczepańską i jej córką Marią Stojakowską zaopiekowały się gorliwie przemyskie władze sądowe, które może będą wkrótce rozszerzać sferę swego zainteresowania także na inne osoby, wnieśliżane w tą niecodzienną sprawę kryminalną.

Aresztowanie b. senatora Selrobu

ZA UDZIAŁ W KNOWANIACH ANTYPANSTWOWYCH.

Lwów, 6. września.

(—) Jak Czytelnicy nasi sobie przypominają, z końcem sierpnia policja polityczna we Lwowie stwierdziła, że w lokalu „Selrobu” przy ul. Wawowej mieści się jacejka komunistyczna, skąd wysyłano na prowincję biblię. W związku z wynikami rewizji przeprowadzonej w „Selrobie” przy- trzymano kilka osób, a lokal opieczętowany. Przeprowadzono rewizję w

mieszkanu b. senatora „Selrobu” Mikołaja Chimczyna, z zawodu stolarza, który bawił sam podobno w Gdańsku. Śledztwo objął sędzia Papierkowski, który obecnie ustalił udział b. sen. Chimczyna w antypaństwowej robocie. Wczoraj sędzia Papierkowski wydał polecenie aresztowania Chimczyna, co też władze policyjne wykonały i odstawili go do dyspozycji sędziego.

Nadużycia w Zakładzie kulparkowskim przed sądem.

ROZPRAWĘ ODROZCZONO Z POWODU NIEJAWIENIA SIĘ GŁÓWNEGO ŚWIADKA.

Lwów, 6. września.

(—) Przed trybunałem orzekającym pod przewodnictwem r. Tertila rozpoczęła się wczoraj bardzo ciekawa sprawa

przeciwko byłemu dyrektorowi Zakładu dla umysłowo chorych w Kulparkowie dr. Józefowi Bednarzowi, którego osoba przed rokiem była ośrodkiem wielkiej kampanji lekarzy z Zakładu w Kulparkowie, zakończonej usunięciem dr. Bednarza z zajmowanego stanowiska. W tym okresie wyszły na jaw rozmaite fakty nadużyć, popełnionych przez dr. Bednarza, które zainteresowała się prokuratura, a w rezultacie wygotowała przeciw dr. Bednarzowi akt oskarżenia o zbrodnie oszustwa.

Według aktu oskarżenia, odczytanego na wczorajszej rozprawie — dr. Bednarz w czasie od listopada 1928 do 31. maja 1929 jako dyrektor Za-

Ettingera „Rhinosan”

(M. S. W. Nr. rej. 924)
usuwa pewnie i szybko

KATAR NOSA

oraz nadmierną wydzielinę śluzu, sprawiając ulgę w oddychaniu

Wytwórnia:

Apteka Mr. M. ETTINGERA we Lwowie.

Do nabycia we wszystkich aptekach.

68'6

kladu dla umysłowo chorych w Kulparkowie celem przysporzenia sobie nieprawnych korzyści sądom w Równem i Grodnie przedkładał rachunki za badania podsądnych, badań zaś tych nie dokonał. Sądy w Małopolsce i Kongresówce przysyłały do Zakładu Kulparkowskiego podsądnych dla zbadania ich stanu umysłowego. Dr. Bednarz rzadko badał podsądnych na wstępie ich przybycia do Zakładu, albo też brał udział w drugim badaniu, a dalsze badania zlecał podwładnym sobie lekarzom i sobie kazał zaliczać honorarja. W szczególności, wedle zeznań lekarzy, dr. Bednarz pobrał za badanie podsądnego Szczepana Sytnika 36 zł., Andrzeja Worobja 42 zł., Jana Bobińskiego 54 zł., oraz za Konstantego Majewskiego, którego ani razu nie badał, 220 zł.

Pozatem akt oskarżenia zarzuca dr. Bednarzowi zbrodnie oszustwa przez namawianie do fałszywych zeznań. Mianowicie w sądzie powiatowym zamiejskim toczyło się postępowanie karne przeciwko Wasyowi Szymczyszynowi, woźnicy Zakładu kulparkowskiego o występek z par. 335 przez przejechanie pewnego człowieka w nocy z 4. na 5. lutego 1929. Portjer nocny Zakładu w Kulparkowie Stefan Kołpak miał obowiązek puszczać i wypuszczać pojazdy z Zakładu i każdorazowy wjazd lub wyjazd zapisywać w książce. Kołpak krytycznej nocy stwierdził i zanotował w książce, że o godz. 22-ej wyjeżdżał z Zakładu kołmi zakładowymi N. Gliwa, a nie Szymczyszyn, którego nazwisko mylnie sądowi podano. Następnego dnia dr. Bednarz wezwał Kołpaka do siebie do kancelarii i polecił mu, by sam udał się do sądu bez wezwania i na pytanie sędziego zeznał, że nic „nie pamięta”, przyczem polecił mu się powołać na zapiski w książce. W książce tej też poprawił godzinę wyjazdu z 22 na 22.30. Tymczasem Kołpak przesłuchany, nie spamiętawszy dokładnie instrukcji dr. Bednarza, zamiast zeznać,

18-letnia seminarzystka dostała się pod koła wozu ciężarowego.

Lwów, 6 września.

(—) Wczoraj wieczorem około godz. 6 ul. Nabelaka u wylotu ul. Na Bajki była widownią, niezczęśliwego wypadku, którego ofiarą padła 18-letnia Michalina Kachaniakówna, uczennica seminarjum. Kachaniakówna przecho- dząc przez jezdnię nie zauważyła nad-

jeżdżącej ciężarowej fury cegielni- nej, zaprzężonej w parę koni, powożonych przez woźnicę Piotra Kozakiewicza i dostała się pod koła wozu, które złamały jej nogę. Niezczęśliwą ofiarę wypadku odwiezło Pogotowie ratunkowe do szpitala powszechnego, zaś Kozakiewicza policja aresztowała.

że nic nie pamięta, zeznał, że nikt wogóle owej nocy z Zakładu nie wyjeżdżał. Zeznaniami innych świadków stwierdzono stan faktyczny, wobec czego dr. Bednarza pociągnięto do odpowiedzialności za namawianie do fałszywych zeznań.

Przesłuchani wczoraj na rozprawie w charakterze świadków lekarze Zakładu w Kulparkowie dr. Ehrlich i dr. Latyński zeznaniami swoimi obciążyli dr. Bednarza, natomiast odciążyli go dr. Janusz, były kierownik laboratorium w Zakładzie Kulparkowskim. Ponieważ na rozprawie nie jawił się jeden z najgłośniejszych świadków oskarżenia dr. Präger oraz dwaj świadkowie odwodowi, rozprawę odroczone.

Oskarżenie wnosil prok. dr. Horodyski, oskarżonego bronił em. sędzia dr. Werchanowski.

Samobójstwo obłąkanej.

Lwów, 6. września.

(—) Z Trembowli donoszą nam, że onegdaj popołudniu w Wierzbowcu (p. Trembowla) powiesiła się w sieniach swego domu 25-letnia mężatka Anna Byk. Jak stwierdzono, popełniła ona samobójstwo z powodu choroby umysłowej.

Krwawa bójka.

Lwów, 6. września.

(—) W restauracji Sussmana za rogatka Żółkiewską rozegrała się wczoraj w południe krwawe zajście. Mianowicie doszło tam do bójki między rzeźnikiem Janem Różyckim a jego kompanami i w czasie tej bójki Różycki został ciężko ranny w okolicę łopatk. Pogotowie ratunkowe w groźnym stanie odwiozło go do szpitala powszechnego. Policja wdrożyła dochodzenia.

Książki szkolne dla wszystkich szkół

do nabycia w KSIĘGARNI Społeczno-Naukowej
KOPERNIKA 12 naprzeciw Kłina „Kopernik”.

Napad nocny na dzierżawcę cegielni. Sprawcy zbiegli do lasu.

Lwów, 6. września.

(—) Z Radziechowa donoszą nam, że onegdaj w nocy dwu nieznanymi narazie osobnikami uzbrojonych w rewolwery usiłowało włamać się do mieszkania dzierżawcy cegielni parowej Alfreda Jassera w Woli chołojowskiej (pow. Radziechów). Jeden ze sprawców strzelił do stróża nocnego,

ale strzał chybił poczem złodzieje zbiegli w kierunku Sielca Bieńkowskiego. Tutaj złodzieje zamierzali wsiąść do pociągu zdążającego do Lwowa, ale zauważywszy policję zbiegli do lasu, znajdującego się obok stacji. Dwaj funkcjonariusze policyjni puścili się za nimi w pogoń oddając po jednym strzałem, ale strzały te chybiły.

Ekspedycja policyjna do Żydatycz

W CZASIE REWIZJI ZNALEZIONO W SZEREGU DOMÓW BRON PALNĄ.

Lwów, 6. września.

(—) W związku z licznymi aktami sabotażowymi w powiecie lwowskim, w szczególności w okolicach Żydatycz, gdzie znajduje się ognisko separatystycznego ruchu ukraińskiego, wczoraj w nocy urządziły tam władze bezpieczeństwa masowe rewizje. W tym celu na polecenie władz bezpieczeństwa udał się ub. nocy powiatowy

komendant P. P. kom. Wyrwich wraz z kompanją posterunkowych, przybyła z Mostów Wielkich do Żydatycz, skąd rozdzielono następnie patrole i wysyłano je do okolic, jak do Jaryczowa Nowego itd. Funkcjonariusze policyjni dokonali licznych rewizji, przyczem znaleziono w szeregu domów broń palną. Nad ranem ekspedycja powróciła do Lwowa.

Częściowe wstrzymanie ruchu tramwajowego w niedzielę i poniedziałek

Z POWODU OBCHODU ŚWIĘTA MIA ST I MIĘDZYNARODOWYCH WYŚCIGÓW SAMOCHODOWYCH.

Lwów, 6. września.

Dyrekcja Miejskiej Kolei Elektrycznej zawiadamia, że dnia 7. bm. (t. j. w niedzielę) z powodu obchodu Święta, Miast zostanie wstrzymany ruch wozów tramwajowych na przestrzeni Teatr Wielki, Rynek, wylot ul. Sykstu-

skiej, pl. Halicki od godziny 9.30 do 12-tej. W czasie przerwy ruchu wozy linii „2” kursować będą z dworca głównego przez ul. Pełczyńską do Parku Kilińskiego i z powrotem. Wozy innych linii dojeżdżać będą tylko do śródmieścia do wyżej wymienionych

punktów, a dalsze kontynuowanie jazdy odbywać się będzie przez przesiadanie. Wozy linii „11” kursować będą w czasie obchodu normalnie do placu „Targów Wschodnich”, natomiast ruch wozów linii „T” odbywać się będzie od rogu ulicy Batorego (wylot placu Halickiego) do placu Targów Wschodnich przez ulicę Zyblikiewicza.

Autobusy miejskie linii „E” i „C” dojeżdżać będą w czasie obchodu z rogatki stryjskiej do pl. Halickiego przez ul. Zyblikiewicza, Piłsudskiego i Batorego.

Dnia 8. bm. tj. w poniedziałek z powodu Międzynarodowych wyścigów samochodowych w godzinach między 12 a 19 popoł. zostanie wstrzymany ruch wozów tramwajowych w ulicy Pełczyńskiej i ulicy św. Zofii. W zwi-

BIELIZNĘ MĘSKĄ poleca

MOTYLEWSKI i TERICH

Lwów, Hotel George'a

Plac Marjacki 1. 7108 Tel. 47-44.

zku z powyższem częścią wozów linii „11” będzie kursować w czasie przerwy tylko na odcinku Dworzec gł.—Remiza M. K. E. Wólka, zaś część na odcinku „Plac Targów Wschodnich—ul. Pułaskiego”. Wozy podwójne linii „2” z Dworca gł. i linii „9” z Gabryelówki dojeżdżać będą do pętlicy Wały Hetmańskie, zaś wozy pojedyncze tych linii dojeżdżać będą do ulicy Piłsudskiego. Wozy „T” kursować będą z Dworca gł. ul. Gródecką do ul. Piłsudskiego. Wozy linii „12” z Lyczakowa dojeżdżać będą do ul. Piłsudskiego (przed wylotem ul. Zielonej). Do Szkoły Przemysłowej i Pl. Targów Wschodnich będzie możliwym dojazd tylko przez przesiadanie z wozów dojeżdżających do ul. Piłsudskiego (Zielona) na wozy, kursujące z ulicy św. Zofii.

W czasie wyścigów autobusy miejskie „B” i „C” kursować będą z placu Marjackiego przez ul. Akademicką, Na Skałce, Jabłonowskich, Wołoską do Persenkówki i Rogatki Stryjskiej i z powrotem temi samymi ulicami.

Inż. J. MORACZEWSKI.

Tajne organizacje w b. Galicji przed 40 laty*)

Wyjątek z księgi pamiątkowej, wydanej przez prof. W. BORZEMSKIEGO.

W roku 1892 organizacja nasza, po siedmioletniej pracy, osiągnęła najwyższy punkt swego rozwoju. Zdaliśmy opanować wszystkie instytucje młodzieży akademickiej we wszystkich pięciu (wliczam Dublany) wyż-

*) W związku z drukowanym w ostatnich dniach wyciągiem z pamiętnika p. wiceprez. Chajesa, otrzymujemy od p. Adolfa Pfütznera, który w owym czasie stał w Tarnopolu na czele tajnej organizacji, pismo z prośbą o sprostowanie przypuszczenia p. Chajesa, jakoby batorówki w Tarnopolu sprowadzono z polecenia wyższych władz Białego Orła, względnie organizacji. P. Pfützner protestuje, że wówczas powstała samodzielna organizacja młodzieży niepodległościowej w Tarnopolu z odcieniem postępowym bez żadnego związku z istniejącymi we Lwowie kołami i że młodzież tarnopolska, należąca do niej przysiadła początkowo batorówki, a potem konfederatki i w nich przyjechała na zjazd sokoli do Lwowa w r. 1892. Dopiero po tym zjeździe — wyjaśnia p. Pfützner — organizacja lwowska nawiązała stosunki z tarnopolską.

szych uczelniach Lwowa.

Nieco słabsze były masze siły w Krakowie, w którym wpływy ugodo-wych stańczyków na młodzież były wielce agresywne i silniejsze niż we Lwowie, ale i tam mieliśmy w obu wyższych zakładach naukowych swoje organizacje, dostatecznie ruchliwe. Siecią organizacyjną objęliśmy wszystkie wyższe klasy polskich szkół średnich Galicji, nie wyłączając niedostępnego dla nas aż do tego roku, gimnazjum w Tarnopolu.

Byliśmy przekonani, że rząd dusz młodzieży polskiej, przynajmniej jej lepszej części, jest w naszych rękach. Zdecydowaliśmy tedy narzucić przez rok 1893 całej młodzieży żałobę narodową w stuletnią rocznicę drugiego rozbioru Polski.

Przed rokiem 1893 zarządziliśmy obchodzenie żałoby przez członków organizacji, wywołało to jednak pewne oddźwięki wśród starszego pokolenia,

w formie utyskiwań „Stańczyków” na nierozważną politykę młodzieży. Ta reakcja na ów nieśmiały krok naszej organizacji, obudziła w nas poczucie siły i znaczenia. Pobudziła nas do śmielszego wystąpienia na zewnątrz. Zorganizowaliśmy tedy publiczny wiec młodzieży w dniu 20. listopada 1892 r. w lwowskiej sali ratuszowej. Wiec jednomyślnie uchwalił obchodzenie żałoby narodowej w r. 1893. Zewnętrznym symbolem miało być wstrzymanie się od zabaw. Treścią miały być czyny pozytywne. A więc uchwała wiecu poleca:

1. Założenie uniwersytetu robotniczego dla kształcenia mas robotniczych.
2. Energiczne popieranie niedawno założonego Towarzystwa Szkoły Ludowej.
3. Popieranie przemysłu krajowego przez zaspakajanie swych potrzeb materialnych li tylko z wyrobów krajowych.
4. Założenie organu młodzieży, wypowiadającego jej czucia, myśli i dążenia.

Sprawa założenia uniwersytetu robotniczego znalazła się wśród uchwał wiecu jako odblask ciągłych dyskusji

i polemik, toczonych między naszą organizacją, a coraz wyraźniej zarysowującym się już wówczas we Lwowie obozem socjalistycznym.

Próbowaliśmy istotnie zrealizować ten punkt programu. Opracowałem program wykładów popularnych z dziedziny socjologii, ekonomii i nauk technicznych. W Bratniej Pomocy studentów Politechniki streszczono i powielono dzieło Ernesta Haeckla, jako pierwsze z zapowiedzianych streszczeń (co prawda na tem się skończyło).

Zwróciłem się do p. Tadeusza Romanowicza, wodza obozu demokratycznego, walczącego wytrwale ze „Stańczykami”, z propozycją firmowania uniwersytetu robotniczego, mającego być zorganizowanym przez młodzież. Odmówił, powołując się na to, że był dopiero niedawno, bo w r. 1891 założonego, towarzystwa Szkoły Ludowej nie jest zapewniony. Jednym z głównych twórców TSL. był właśnie Tadeusz Romanowicz. Zresztą pomysł tworzenia tego rodzaju instytucji bardzo mu się podobał, uznał tylko za rzecz niepoważną, dlatego, że zabiera się do jej zakładania ucząca się jeszcze młodzież.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Czy zarozumiałość młodzieńcza jest rzeczą złą? Zagadnienie, nad którym warto się zastanowić.

Lwów, 6. września.

(=) Jedną z wad, którą rodzice szczególnie usiłują zwalczyć u młodzieży, jest

zarozumiałość.

Wydaje się ona specjalnie przykra i uciążliwa dla otoczenia, każdy bowiem zna dorosłych megalomanów, ludzi z reguły „nieomylnych” i nie uznających niczyjego zdania i wie, jak trudne i ciężkie są stosunki z nimi. Dlatego zauważwszy identyczne objawy u młodzieży, rodzice nie orjentują się, że podobieństwo jest tylko zewnętrzne. Źródła zaś owej pseudo - zarozumiałości są zupełnie inne, a skutki niekoniecznie muszą być groźne. Nie orjentują się również, że tępienie niektórych objawów t. zw. zarozumiałości u młodzieży może przynieść młodzieży nieobliczalną i niepowetowaną krzywdę.

Zastanówmy się nad źródłem tych niepokojących serce rodzicielskie objawów. Kilkunastoletni człowiek, na zasadzie zdobytych samodzielnie obserwacji zaczyna tworzyć sobie własny światopogląd.

Nietylko może, ale wprost musi różnić się on od światopoglądu rodziców. Młodzież, nie mająca wielu komplikacji życiowych, nie skrupowana jak dorośli, tysiącem względów społecznych i towarzyskich, o niestępcionej jeszcze wrażliwości — jest czulszym aparatem odbiorczym. Dostrzega i notuje w pamięci odcienia i drobiazgi, których starsi nie dostrzegają, lub świadomie nie biorą w rachubę — naodwrot zaś nie rozumie i nie zna wielu dostępnych dla dorosłych spraw i uczuć.

Operuje więc w tworzeniu światopoglądu innym materiałem, niż my. Poza to buduje go według innych zasad, nad których ukształtowaniem przerosła, nawiasem mówiąc, sami rodzice, wpajając od dzieciństwa podstawowe i nie ulegające wątpliwości zasady etyki chrześcijańskiej. Dziecko, nie napotykając w swem doświadczeniu życiowym większych trudności w przestrzeganiu etyki, w wieku młodzieńczym kryteria te przyjmuje jako podstawę swego światopoglądu i wszelkie odchylenia potępiać będzie z całą bezwzględnością.

Umiejmy wysłuchać czyjś zdania spokojnie i choćby było krańcowo różne od naszego i choćby je wygłaszały osoby... 13-letnie... byle zdanie to nie niesło zapowiedzi wystąpienia czynnych, mogących komukolwiek przynieść szkodę, nie etarajmy się za wszelką cenę sprostować go i przekonać tego, co je wygłasza.

Lecz zbyt surowo karcąc zarozumiałość, której podkładem jest właściwie młodzieńcza wiara w zwycięstwo, można za jednym zamachem wyplenić doszczętnie ufność we własne siły. Niejeden z ludzi, dziś dorosłych, gdy brak wiary zatrzyma go w pół drogi do celu, czuje, że zszarpał ją w młodzieńczych walkach z otoczeniem, które nazbyt gorliwie chciało go u-

chronić przed przyszłymi rozczarowaniami.

Dlatego my, dorośli, nie powinniśmy przelewać w młodzież zbyt wiele

„doświadczenia” życiowego

i nie prostować jej dróg, zanim je jeszcze znalazła. Nie należy rozdmuchiwać do niebывalej wielkości niewinnego przecenienia własnych sił, bo pozbawia to młodzież wiarę w siebie. Z drugiej jednak strony, należy pamiętać, że obowiązuje tutaj — jak w tylu innych sprawach — zasada złotego środka. Takt i serce powinny rodzicom i nauczycielom wskazywać drogę właściwego postępowania z młodzieżą...

CENTRALNE ZAWODY STRZELECKIE O MISTRZOSTWO P. W. 1930 r. WE LWOWIE. — Rozdawanie nagród przez Dow. OK. VI. gen. Popowicza.

Historja z tysiąca i jednej nocy. **Niesamowita przygoda włamywacza paryskiego.** **OBŁAKANA POLKA WIĘZIONA W PIWNICY**

(KORESPONDENCJA WŁASNA „GAZETY PORANNEJ”)

Paryż, w wrześniu.

Mamy nową sensację, tym razem francusko - polską, która pasjonuje od dwóch dni nietylko szerokie koła czytelników francuskich, ale i władze francuskie, zarówno, jak i polskie. Historia z tysiąca i jednej nocy.

Jeszcze przed 6-ma miesiącami policja przytrzymała znanego na gruncie paryskim eleganckiego włamywacza, Andre Sterkemana, który w przyszłym miesiącu stanąć ma przed sądem przysięgłych w Wersalu. Podczas ostatecznego przesłuchania go przez sędziego śledczego, Sterkeman opowiedział sędziemu niezwykłą przygodę, która spowodowała władze sądowe do wszczęcia nowego śledztwa i do zbadania podanych przez włamywacza faktów na miejscu.

Pewnej nocy mianowicie, po spędzeniu wieczoru w teatrze, Sterkeman, wsiadłszy do swego auta, postanowił wybrać się tej samej nocy jeszcze na

małą wyprawę do Vaucresson, niedużej miejscowości w pobliżu Paryża i zamieszkałej w dużej części przez Paryżan. Miał tam już upatrzoną willę, którą rzeczywiście w ciągu pół godziny „opatrzył” i już zadowolony z wyprawy, wracał spokojnie do Paryża, gdy dostrzegł samotną willę, stojącą w ogrodzie. Natychmiast zaświtała w jego umyśle możliwość wykonania dodatkowej pracy „po drodze”. Wyskoczył przeto z auta i stanął przed furtą. Po chwili namysłu przeskoczył mur ogrodu, przeszedł ostrożnie przez ogród i otworzył sobie bez trudu drzwi willi. Stanął w długim hallu i posłyszał wyraźnie dobiegające z przeciwnego końca chrapanie. Wobec tego przezornie skierował się ku bocznym drzwiom i po ciemku schodząc począł ku piwnicy, skąd spodziewał się znaleźć drugie wyjście do kuchni, a stąd do dalszych apartamentów.

wybuchnąła głośnym, przeraźliwym śmiechem. Nieustraszonego włamywacza poczuł dreszcze. Widział, że ma do czynienia z obłąkaną i obawiając się, by swym śmiechem nie zwabiła domowników, dotarł po omacku do wyjścia, przebiegł, gnany przerażeniem, ogród, jednym susem przesadził mur, wskoczył do auta i zniknął.

I dopiero teraz, po 6-ciu miesiącach, wyjawiał tajemnicę tej niesamowitej nocy przed sędzią śledczym.

Sędzia wprawdzie nie bardzo dowierzał słowom włamywacza, wiadomo bowiem, że „strach ma wielkie oczy”, niemniej jednak uważał ze swój obowiązek, zbadać prawdziwość jego opowiadania. Wysłał przeto na miejsce agentów, którzy starają się oświetlić wszechstronnie tajemniczą sprawę. Szczegóły dotychczasowego śledztwa przedstawiają się dość niezwykle. Jakkolwiek bowiem rodzina zatrudniająca obłąkaną dziewczynę, twierdzi, że tylko na noc zamykała ją w piwnicy, aby nie wyszła i nie przepadła, to jednak władze policyjne stwierdziły, że pomieszczenie dziewczyny w piwnicy, nie odpowiadało najelementarniejszym wymogom, i że Sterkeman bynajmniej nie przesadził. Co więcej, stwierdzono, że nietylko pracodawca i jego rodzina, ale i dziewczyna pochodzą z Polski!

Błysk ślepej latarki oświetlił młodą kobietę.

Znalazłszy się już w piwnicy, włamywacz wyczuł instynktem, rzadko zawodzącym ludzi jego „zawodu”, że nie jest sam. Chwilę stał nieruchomy, potem nagłym, zdenerwowanym ruchem wyjął z kieszeni ślepa latarkę i zaświecił ją. Ku swemu największemu zdumieniu, spostrzegł przed sobą siedzącą w kuczki na barłogu słomą młodą dziewczynę, która patrzyła na niego spokojnie, szeroko otwartymi oczyma. Przez moment patrzyli w siebie, wreszcie bandyta zaczął badać otoczenie. Wilgoć, zaduch, zgnile i na pół zgrzyzione przez szczury worki, kał... W pamięci włamywacza odżyła czytana w jakiejś sensacyjnej powieści scena: żywcem zamurowana. Prze-

jęty do głębi, przykucnął przed dziewczyną i najdelikatniej w świecie zaczął do niej przemawiać:

— Nie obawiaj się niczego. Nic złego ci się nie stania. Powiedz jednak, co tu robisz?...

Na dźwięk jego głosu, dziewczyna

Ksiądz jako tłumacz.

Ponieważ jednak z dziewczyną nie można się było w żaden sposób rozmówić, zabrano wszystkich na mero-stwo, przywołano, przebywającego w Vaucresson księdza polskiego w charakterze tłumacza i dopiero przystąpiono do szczegółowego przesłuchania bohaterów niezwykłej historii. Nieludz-

kim pracodawcą okazał się niejaki Sterling, obywatel polski, u którego dziewczyna, Makryna Kowalczyk, przebywa już od blisko 2 lat. Sterling przyznał się cynicznie, że ponieważ Makryna jest sierotą, a w dodatku obłąkaną, nie płacił jej gotówką za pracę, lecz dawał jej pomieszczenie (?) i żywił ją (jak? — śledztwo zapewne też wykaże). Z nieszczęśliwej dziewczyny natomiast nie udało się wydobyć ani jednego słowa.

Władze starać się będą stwierdzić, czy dziewczyna była już obłąkaną, zanim przyjęta została do pracy przez Sterlinga, a w takim razie, w jaki sposób została przyjęta, czy też postradała zmysły na skutek nieludzkiego traktowania jej. Pierwsza ewentual-

Wytwórnia kilimów artystycznych
MARJI ENGLENDER ATLASOWEJ

Lwów, Piekarska 19. (Pałac hr. Siemieńskiego) Tel. 79-68

Wystawia na Targach Wschodnich
:: :: w pawilonie francuskim. :: ::

7692

Dr. Emil Dawidowicz

POWRÓCIŁ i ordynuje 11—12, 3—5.
Leczenie prądem falowym w rozmaitych cierpieniach. 7864

ność jest mało prawdopodobną z wielu względów. Przedewszystkiem dziewczyna na nie mogła przyjechać sama, gdyż liczy dopiero lat 18-cie, a w Polsce obowiązuje zakaz emigracji dla kobiet niepełnoletnich. Jeśli przybyła z rodzicami i we Francji już straciła zmysły po stracie rodziców, to pierwszy lepszy żandarm, czy policjant byłby spotkał blakającą się po ulicach i spowodował jej zatrzymanie, a następnie oddanie do zakładu dla umysłowo chorych. Przez żadne biuro pośrednictwa pracy dziewczyna do Sterlinga dostać się nie mogła, gdyż trudno z niej wydobyć jedno słowo, nie można więc przypuszczać, że czyniła starania o pracę, wymagającą pewnej inteligencji.

Na razie dziewczyna umieszczona została w miejscowym szpitalu.

L. K-ski.

NADESLANE.

RAGLANY JESIENNE

ANGIELSKIE i KRAJOWE

najtaniej poleca

CH. STADLER

Lwów -- Jagiellońska 15.

Lekarz chorób wewnętrznych i nerwowych

Dr. O. MARGULIES

7925 LWÓW, ASNYKA 6. Tel. 35-26.
POWRÓCIŁ.

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy wzięli udział w pogrzebie najdroższego ojca ś. p. Ludwika Wachowicza, a w szczególności Vice Dyr. Piwońskiego, Inż. Zielińskiego oraz kolegom składam serdeczne podziękowanie

Anna Wachowicz,
Helena Słabicka.

7891

FEJLETON „GAZ. POR.“ z 7. IX. 1930.

OSYP DYMOW.

Znajomości z letniska.

Nazywa się Meyer, a może Schultz. Albo też Babel. Jest żonaty. Poza-tem — możliwe, że owa tego blondyna z ustami nakarminowanymi, kołysząca się w biodrach, jest jego siostrą.

Meyer nie ma dzieci. Ale kim są ci dwaj chłopcy, którzy stale znajdują się w pobliżu niego, Jeden z tych chłopców wydawał się wczoraj dziewczynką... Niezmiernie trudno wyznać się w sprawach życiowych znajomym z letniska.

Meyer zaś znowu sądzi, że pan nazywa się Kurz. Jakkolwiek nie siedział pan nawet nigdy koło Kurza. Poza-tem jest on przekonany, że pochodzi pan ze Stuttgartu, i że ma pan tam fabrykę. Jest on o panu tak samo niedo-

FRANCISZEK MOSZKOWICZ

właściciel Restauracji i Kabaretu „ALHAMBRA“

poleca na cały czas Targów Wschodnich restaurację czynną od godz. 9-tej rano.

Menu z 3-ch dań Zł. 3⁰⁰ — od godziny 12-tej do 4-tej.

Kuchnia pierwszorzędną. — — — Piwo lwowskie wprost z beczki

Wieczorem kabaret z występami pierwszorzędnymi artystów zagranicznych i krajowych.

KOBIETA TOREADOREM.

ZNOWU BARBARZYŃSKIE WALKI BYKÓW.

(Do ryciny na str. 1).

Lwów, 6. września.

(=) Przez jakiś czas zdawało się, że walki byków, ta krwawa rozrywka motłochu, zaczyna tracić swoją siłę atrakcyjną. Tymczasem w ostatnim roku ilość takich „impres“ znowu znacznie się powiększyła. I to nietylko w Hiszpanji, lecz także we wszystkich krajach, zamieszkałych przez ludność hiszpańską, a więc przedewszystkiem w całej Ameryce południowej i środkowej — z wyjątkiem Brazylii...

Żyłka finansowa kilku przedsiębiorców, nie wahających się przed niczem, byleby tylko dobrze zarobić, stara się znowu pobudzić dzikie instynkty szerokich mas. W tym celu posługują się ci ludzie najrozmaitszymi, nieraz wprost ohydnymi środkami. I tak niedawno można było wyczytać w gazetach hiszpańskich, że znowu zostaną wprowadzone, przez jakiś czas zaniechane, strzały zapalone...

Niemniej należy potępić wypadek, który przed kilku dniami zdarzył się

w wielkiem mieście hiszpańskim, Monterey. Celja Montalvan, najpiękniejsza aktorka meksykańska, oświadczyła gotowość wystąpienia w walce byków w roli — toreadora...

Olbrzymie masy ciekawych napłynęły na arenę, aby przypatrywać się sensacyjnemu wydarzeniu.

Ale stało się coś strasznego... Zaledwie aktorka wystąpiła do walki, zaatakował ją rozszałaty byk i wyrzucił ku ogrodzeniu na odległość kilku metrów. Na razie doznała ona tylko silnych potłuczeń. Mimo to jednak nie zrezygnowała z dalszego starcia, kierując się fałszywą ambicją i dumą. Przez jakiś czas walczyła ona znowu z rozwścieczonym zwierzęciem, gdy nagle byk znowu ugodził ją, raniąc bardzo poważnie. Tylko dzięki przytomności kilku obecnych toreadorów udało się lekkomyślną kobietę uratować. Na arenę wystąpił teraz mężczyzna — toreador, który zabił zgrzonym ciosem byka...

Nośbawełniane pończochy

CIEKAWY PROCES ROZWODOWY.

Lwów, 6. września.

(=) Przed sądem rozwodowym w San Francisco odbył się niezwykle proces, nie notowany dotychczas w kronikach sądowych:

Pewien mąż zdecydowany przeciwnik współczesnej mody kobiecej, zażądał od swojej żony, aby nosiła zupełnie długie suknie i czarne bawełniane pończochy. Oburzona małżonka zdecydowała, że pożyczycie z mężem, który usiłuje ją cofnąć do czasów prababek i narazić ją na pośmiecho-

wisko, jest niemożliwe i wszczęła kroki rozwodowe.

Prawdziwą sensacją był wyrok, który przyznał rację oskarżycielce i zasądził męża na wysokie odszkodowanie.

W motywach wyroku powiedziano: „Mężczyzna, który w ten sposób brutalizuje swą żonę i usiłuje jej narzucić swą wolę, nie zasługuje na to, aby zżywać szczęścia małżeńskiego...”

Oto wymowne ostrzeżenie dla mężów-tyranów!

statecznie poinformowany, jak pan o nim.

W ciągu lata spotyka go pan codziennie. Czasem nawet dwa razy dziennie. Przy muzyce. Lub na deptaku. Albo na plaży morskiej.

— Dzisiaj jest gorąco — oświadcza pan jemu, albo on panu, zależnie od tego, kto pierwszy otworzy usta.

— Dzisiaj pada deszcz — oznajmia pan jemu, albo on panu, innym razem, kiedy zderzacie się otwartymi parasolami.

— Kto to jest? — pytają pańscy przyjaciele.

— Bóg raczy wiedzieć — odpowiada pan. — Jakiś Schulz. Poznałem go na plaży. Strasznie nudny pan!

Oczywiście, nie ma pan pojęcia, że ten Schulz, albo Meyer, czy Babel — mówi o panu to samo. Gdyż jest pan dla niego również — znajomością z letniska.

„Znajomości z letniska“ ślizgają

się po powierzchni naszego życia przelotnie — i nie mogą nigdy stać się prawdziwymi znajomymi. Noszą one szczególne piętno. Wylaniają się i wnet znikają. Ze znajomym z letniska może pan co wieczora grać w karty, może pan wygrywać lub przegrywać duże sumy, może pan miesiącami jaść przy jednym stole, czy dzielić z nim pokój — mimo to po zostanie on zawsze epizodem w pańskim życiu. Ileż takich znajomości zawieszono na długim sznurze naszego istnienia?

Nadchodzi jesień, staje się zimno. Czas wracać do miasta. Po raz ostatni przechadza się pan nad morzem. — O, jak szumi! I nie spotyka pan już swego nieznanego znajomego. Nikt nie donosi panu, że dziś jest zimno i że noc była wietrzna. Nikt nie opowiada panu tego, co wie pan już z gazet. Ale pan nie myśli nawet o nim. Znikł on z pańskiej pamięci, z pańskiego życia. Znajduje się pan już znowu w swoim „prawdziwym“ zi-

NADESLANE.

Tatarów

nad Prutem.

PENSJONAT ZOFJÓWKA

poleca pokoje jasne, ogrzewalne, z całkowitym, czterokrotnym, bardzo smacznym i obfitym wiktym po 10 zł. dziennie. Pianino, radio, biblioteka, auto. Wiadomość w miejscu. 7940

B. asystent kl. chor. **Dr. F. MAHL**
skórnych i wener. 7918 ord. od 9—10 i 2—5.
Sykstuska 48. Telef. 20-43.

Specjalista chorób wewnętrznych

Dr. KAROL KUHL

powrócił i ordynuje od 3—5 popołudniu, ul. Potockiego 42, telefon 51—23.
Lampa kwarcowa. 7668
Prześwietlanie Roentgenem.

Specjalista chorób skór. i wener. oraz kosmetyki

Dr. SCHWARZ

Lwów, Słowackiego 4., naprzeciw głównej poczty. Tel. 16—61.
Usuwanie plam, brodawek, znamion, włosów. Leczenie żyłaków. Diatermia.
Lampy kwarcowa. 5873-10

SPECJALISTA CHOROBY SKÓRNYCH I WENERYCZNYCH

Dr. Lauterstein

Lwów, Sykstuska 37. (róg Słowackiego)
POWRÓCIŁ. 7892-10

Zakład Techniczno-Dentystyczny

Tadeusza Silbermana

przyjmuje od 9-1 i 3-7.

Lwów, Pl. Dąbrowskiego I. 1.
Tel. 30-19 (obok pasażu Mikolascha) 7718

Dr. OYLLIA

FINSTERBUSCH-GOLDBERGOWA

ordynuje jak w roku ubiegłym w Krynicy 584 w Hla „Raj“.

„ELITE-EXPRESS“

POGOTOWIE KRAWIECKIE

Lwów, Piłsudskiego 12.

Naprawia na oczekaniu wszelką garderobę męską i damską po cenie od zł. 2—5. Przyjmuje wszelkie zamówienia krawieckie. 7437-8

PODARUNEK DLA PAŃ!

Z powodu likwidacji fabryki objąłem sprzedaż pięknych modnych torebek damskich od zł. 3—15. Rudolf Fluhr, Legionów 21. Hotel Bristol. 7382-10

mowem kole: krewni, przyjaciele, dłużnicy...

Tak mijają lata... Aż w pewien brzydki poranek spotyka pan kondukt pogrzebowy. Za trumną garstka najbliższych.

— Kogo chowają? — pyta pan.

— Bertelsa.

— Kogo?

— Ale znał go pan przecież! Nie pamięta pan? Wtedy w lecie...

Okazuje się, że jest to pański znajomy z letniska. I teraz dowiaduje się pan, że był on inżynierem, i bardzo zdolnym i dobrym człowiekiem. I że te dwie młode panienki, które — płacząc — idą za trumną, to właśnie to, co pan kiedyś uważał za chłopców...

I tak dowiaduje się pan wreszcie, kto był pański znajomy z letniska.

Albo odwrotnie — on dowiaduje się o panu — przy podobnej okazji.

Tłum. Astor.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

DODATEK TYGODNIOWY GAZETY PORANNEJ

POLONJA- POGOŃ.

Lwów, 6. września.

Program piłkarski sezonu jesienno- przedstawi się naogół **bardzo skromnie**. Z licznych spotkań z czołowymi drużynami Polski nie pozostało wiele, ze względu na to, że gościli one **wiosną we Lwowie**, to też rewanże odbędą się już na ich boiskach. Jedną z bardzo nielicznych atrakcyj jest właśnie występ **warszawskiej Polonji**.

Polonia bawiła w bieżącym roku w mieście naszym rozgrywając zawody z Czarnymi. Już wówczas, mieliśmy możność stwierdzić, że wywarła ona z wszystkich przyjezdnych drużyn **najlepsze wrażenie**. Dodatnia opinja nasza o zaletach stołecznej drużyny znalazła **pełne potwierdzenie** w dalszych jej sukcesach, odniesionych w walce z poważnymi przeciwnikami. Wystarczy wskazać, że zespół „czarnych koszułek” ma za sobą **6 zwycięstw** pod rządem, a to nad: LKS. (1:0), Czarnymi (2:0), Legią (3:1), Ruchem (4:1), LKS. (4:2) i Czarnymi (7:0). Grając ubiegłej niedzieli w Krakowie z Wisłą 2:2, wykazała Polonia, że również **na obcym boisku** potrafi całkowicie odpowiedzieć zadaniu. Wynik remisowy był przytem dla Wisły jeszcze szczęśliwszy. Sukcesy Polonji **nie są dziełem przypadku**, mają one **realną podstawę w doskonałej formie drużyny, której jedną z największych zalet jest równomierność**. Pozyskanie **Suchockiego z Torunia, Malika i Paruska z G. Śląska**, pozwoliło zmontować pierwszo rzędny aparat ofensywny. Początkowo siła jego nie uwydatniała się należycie, ponieważ brak było dostatecznie silnego **podłoża**, na którym mógłby rozwinąć swe pełne walory. Zasadnicza zmiana nastąpiła z chwilą **wstawienia Ałaszewskiego na środek pomocy**. Wieczny ten wędrowiec, nawiasem mówiąc rodem z LKS-u, znalazł wreszcie właściwą pozycję, która umożliwia mu 100-procentowe wykorzystanie swych umiejętności. Atak Polonji oparty zatem o **dobrą solidną pomoc**, stał się groźnym instrumentem, którego nie może sobie lekceważyć **żadna drużyna Polski**. Pamiętać po- zatem należy, że w Kisielińskim, Bułanowi i Nowikowie posiada drużyna warszawska **potężny blok obronny**, którego sferosowanie należy do rzeczy b. trudnych.

W tych warunkach **trudno przyznać Pogoni realne szanse**, tembardziej, że w Warszawie znów miała możność popisać się z „lepszej strony”.

Zadufani w wielkość swą napastnicy mieli znów możność wykazać, że **daleko im do wielkich tradycji Pogoni**, która właśnie w linii napadu tworzyła niedościgniony wzór. A ponieważ bez napadu **meczu wygrać nie można**, więc też Lwowianie byli jeszcze zadowoleni, że udało im się uratować jeden punkt.

Walka z Polonią rozegra się na **terenie lwowskim**. Fakt ten nastraja wielu optymistycznie i wytwarza ja-

Lwowski wyścig okrężny

punktem przełomowym rozwoju polskiego automobilizmu.

Lwów, 6. września.

Lwów znajduje się **w niemałym podnieceniu**. Za dni kilka bowiem stanie on się terenem **jednej z największych dotychczasowych imprez sportowych Polski**. Z całego kraju zjadą się w progi miasta naszego automobiliści by bądźto wziąć **czynny udział**, bądźto zadowolić się **rolą widzów w okrężnym biegu automobilowym**. Za interesowanie zawodami jest **olbrzymie**. Niema w tem nic dziwnego, będą one bowiem stanowić **przełomowy punkt** w rozwoju naszego sportu automobilowego. Od wyniku eksperymentu, gdyż tak ocenić musimy obecnie **poniedziałkowe zawody**, zależy, jak potoczą się dalsze jego losy. Czy będzie on nadal **kopcuszkim**, skazanym jedynie na skromniejszą rolę, czy też zajmie **w międzynarodowym koncercie** miejsce, odpowiadające wielkości i znaczeniu państwa naszego.

Dla Lwowa mają wyścigi **poniedziałkowe specjalne znaczenie**. Z chwilą bowiem, gdy zostaną one uwieńczone pomyślnym rezultatem, jest rzeczą pewną, iż znajdą **stałe miejsce w dorocznym programie wielkich międzynarodowych wydarzeń samochodowych**. Fama o nowej interesującej konkurencji rozplynie się szybko po całym automobilowym świecie, który napełni zainteresuje się nią, już choćby ze względu na **niecodzienne okoliczności i warunki**. Pamiętać bowiem należy, że międzynarodową brać sportową **nęca przedewszystkiem ciężkie zadania**, pozwalające w całej jaskrawości wykazać czy to **własną sprawność**, czy raczej **wysokie kwalifikacje wozu danej fabryki**. Trasa lwowska ma wszelkie dane, by zainteresować nawet **najwybitniejszych jeźdźców**. Jest ona **wielce różnorodną**, a poza tem mieści w sobie tyle **niespodzianek i trudności**, że pokonanie jej w tempie **wyścigowym**, wymaga **nielada walearów**. Sprawne wywiązanie się z ciężkiego egzaminu będzie zatem **najlepszym świadectwem wartości i najlepszym listem polecają-**

całym dla kierowcy i fabryki

Z chwilą gdy uda się imprezę naszą wprowadzić **na szerokie tory**, sprawa, gdy chodzi o **interes Lwowa**, będzie już wygraną. Nie ulega bowiem wątpliwości, że z dorocznym wyścigiem związany też będzie **olbrzymi zjazd obcych z całego kraju i zagranicy**. Tego rodzaju „zastrzyk” napełni przyniesie miastu naszemu, naberającemu niestety coraz więcej charakteru prowincji, **niemało korzyści**. I właśnie z tych względów domagać się musimy ze strony współobywateli naszych nieco poświęcenia i **przetrzymania niewygód**, które ewentualnie spowoduje urządzenie zawodów. Przydzie to tem łatwiej, że „męka” potrwa **zaledwie kilka godzin**, po których znów wszystko powróci **do dawnego trybu**.

Zainteresowanie zawodami jest **bardzo wielkie**. Liczyć się należy z **bardzo liczny zjazdem**, szczególnie z prowincji, poza tem oczekiwane jest przybycie **wszystkich wybitniejszych automobilistów z całej Polski**. Komitet organizacyjny chcąc ułatwić zainteresowanemu nabycie biletów, zorganizował **przedprzedaż biletów**, które dziś już nabywać można **w sekretarjacie M. K. A. (hotel Europejski)**, oraz w następujących firmach: „Atis”, pl. Marjacki 8, apteka dra Stenzla, pl. Marjacki 8, Motylewski i Terich (Hotel Georga), „Studebaker”, ul. Akademicka 5, Maraton, Akademicka 22, Brandstädter i Ska, pl. Gołuchowskich 5, Scott i Pawłowski, pl. Halicki 7.

Ceny miejsc są następujące: łoża na 6 miejsc na głównej trybunie zł. 90, miejsce w łoży zł. 15, miejsce numerowane na trybunie głównej zł. 12, miejsce siedzące na drugiej trybunie zł. 8, miejsce stojące przy pl. św. Zofji zł. 3, przy ul. Stryjskiej i Kadeckiej zł. 1.

Wjazd dla samochodów wraz z biletem szoferskim zł. 10. Samochody prywatne wjeżdżać mogą pod trybuny i zatrzymywać się na placu parkowym. Wjazd od ul. Bułgarskiej, wyjazd ko-

to kortów L. K. T.

Przypominamy, że wyścig okrężny odbędzie się w **poniedziałek**. Początek punktualnie o **godz. 14-tej**, to też miejsca zajmować należy wcześniej, ponieważ trasa będzie później **bezwzględnie zamkniętą** i żadne reklamacje nie pomogą.

Już trzy dni dzieli nas tylko od imprezy, na którą są skierowane oczy całego świata **automobilowego polskiego**. Będzie to generalna próba wyścigów okrężnych w zamkniętym kole na ulicach miasta. Zawodnicy, którzy przyjechali już do Lwowa i objechali trasę twierdzą, że impreza ta zakazuje wszelkie inne imprezy tego rodzaju i że będzie ona **naprawdę rewelacją** w życiu sportowym automobilizmu polskiego.

Wczoraj rano od **godz. 4 do 6** odbył się **pierwszy trening**, w którym wzięli udział pp.: A. hr. Potocki, M. hr. Potocki, Skolimowski, Heller, Koźmianowa, hr. Mycielski, Łepkowski i kilku motocyklistów. Najlepszy czas pojedynczych okrażeń uzyskiwał **Maurycy hr. Potocki**, również bardzo dobry czas mieli pp.: Alfred hr. Potocki, Skolimowski i Heller. Już dziś można powiedzieć — po pierwszym treningu — że przeciętne przewidywane przez organizatorów czasy będą **znacznie przekroczone**, a czas okrażeń w kategorii wyścigowej nie dużo przekroczy **dwie minuty**.

Mimo tak wczesnej pory tłumy publiczności przyglądały się treningowi, a mieszkańcy zamkniętych ulic melens volens byli także świadkami tej generalnej próby, za co ich organizatorowie wyścigów przepraszają, jednakże z powodu ruchu tramwajowego nie jest możliwe urządzenie treningu **w czasie dnia**. Jeszcze tylko jeden bezsenny ranek i już będzie po wyścigach.

Dziś awizowali swój przyjazd do Lwowa: Mistrz Polski **Jan Ripper**, inż. **Liefeldt**, **Chrzyszcz**, **Reim**, **Januszkowski**, **Kuczewski**, **Liptay** itd. **Hans von Stuck** dotychczas **jeszcze nie przystał swej decyzji**. Swój współdział w wyścigach lwowskich uzależnił od tego, czy będzie musiał startować **ra Ecce Homo**, czy też nie.

W dzisiejszym treningu wszyscy zawodnicy wezmą udział. Trening odbywać się będzie grupami w kategoriach przy równoczesnym starcie, jak na wyścigach. Policja państwowa, jak zwykle doskonale zamknęła trasę dla treningu.

Bieg kolarski Pogoni.

Lwów, 6. września.

Sekcja kolarska Pogoni urządza dnia 7. bm. **bieg kolarski 100 m** o wędrowną nagrodę L. K. S. Pogoni. Start i meta na rogatce Janowskiej o **godz. 9 rano**.

czyć na **solowe popisy**, tutaj pomoc może jedynie **precyzyjna, pomysłowa kombinacja**, ściśle skoordynowana akcja, no i **dobry strzał**. Nie będzie to rzeczą łatwą, już choćby z tego względu, że pomoc i obrona Pogoni będzie dostatecznie **zatrudniana** i napadowi przyjdzie oprzeć się przedewszystkiem o **własne siły**. Bez względu jednak na wynik, musimy się domagać ze strony Pogoni **maksymalnej ambicji, zapалу i ofiarności**. Bramkarzowi miejscowych przypominamy, że **Warszawiacy** mają zwyczaj **ostro iść na gracza**, piłka schwytna musi się zatem znaleźć **najszybciej z powrotem na boisku**. Rzeczą **sejdziego** będzie **bańczyć**, by ataki te **nie przekraczały dozwolonych granic**, jak to miało miejsce na zawodach z Czarnymi w Warszawie.

Nad zgłiszczami trybuny.

Apel do społeczeństwa.

Lwów, 6. września.

Jeden z najstarszych i najzasłużeńszych klubów sportowych w Polsce I. L. K. S. Czarni padł onegdaj ofiarą ohydnej zbrodni. Ręce opętanych nie-nawiścią do wszystkiego, co polskie, szaleńców pod osłoną nocy podłożyły żagiew płomieni pod trybunę „Czarnych”, nisząc całe ich mienie, a wraz z niem 28-letni dorobek ich pracy. Na wzgórzu za rogatką stryjską, gdzie do niedawna wrzało życie sportowe na jednym z najpiękniejszych w Polsce boisk, z którego Lwów słusznie był dumny — dziś przeraźliwa ruina i zgłiszcza, świadczące wymownie o kulturze sprawców potwornego dzieła zniszczenia.

Na zgłiszczach spalonej trybuny, nad obróconym w perzynę całym sprzętem sportowym stoją narazie jeszcze bezsilni, ale nie zrozpaczeni, bo ufni w pomoc i poparcie całego ogółu polskiego, nie tylko założyciele Klubu, nie tylko weterani sportu polskiego, lecz także rzesze członków I. L. K. S. Czarni — bojowników o wolność, którzy dzisiaj przewodzą zastępom młodzieży, wszczepiając w nią hart ducha i ciała.

Ostała się jednak placówka — bo zie. naszej nikt nam nie wydrze!

Niech ofiarnością społeczeństwa polskiego odbuduje się w grodzie Orłąt przystań wychowania fizycznego lwowskiej młodzieży, by stanąć mogły młode Orłęta, jak zawsze, na apel w potrzebie!

Niech nie minie bez echa nasze wołanie i niech każdy dołoży cegiełkę do odbudowy zniszczonej polskiej re-duty!

I. L. K. S. Czarni.

Od Redakcji. Z dniem dzisiejszym otwieramy w piśmie naszym listę składkową celem niesienia pomocy Klubowi Sportowemu Czarni, który padł ofiarą zbrodnicy zaślępienia, tracąc całe swe sportowe mienie, prze znaczone do użytku naszej młodzieży.

Na cel ten składa Redakcja „Gazety Porannej 20 zł. i wzywa Czytelników swoich do złożenia dalszych kwot.

*

P. Wojewoda lwowski pierwszy pośpieszył z pomocą dotkniętemu strażą Klubowi, ofiarowując na odbudowę trybuny 100 zł.

*

Jak się dowiadujemy, Zarząd I. L. K. S. Czarnych zakreślił się **bardzo energicznie** celem odbudowy swej placówki. W środę wieczór odbyło się **posiedzenie**, na którym wybrano komitet odbudowy oraz postanowiono zwrócić się do władz rządowych, miejskich oraz sportowych z prośbą o pomoc. Poza tem uchwalono **zaapelować też do ofiarności społeczeństwa**. Ze względu na późną porę prace nad budową nowej trybuny rozpoczną się **dopiero z wiosną**. Zawody ligowe przeprowadzać będą Czarni najprawdopodobniej na boisku Pogoni.

Onegdaj bawiła delegacja I. L. K. S. „Czarni” u pp. Wojewody **dra Nakoniecznikoff - Klukowskiego**, Dowódcy Korpusu gen. **Popowicza** i Prezydenta miasta inż. **Brzozowskiego**, prosząc o przyjęcie protektoratu nad odbudową spalonej przez U. O. W. trybuny. Wszyscy trzej dostojnicy przyjęli protektorat i przyrzekli najintensywniejszą swoją pomoc i poparcie. Składki

Dlaczego publiczność odwraca się od akcji?

Warszawa, w wrześniu.

(Z) Giełda pieniężna w Warszawie obracała kiedyś miliardami. Było to w dobrych czasach w r. 1927, kiedy w niepozornym gmachu przy ul. Królewskiej zawarto transakcję na sumę **1.148 milj. zł.** W następnym już roku obroty na giełdzie **skurczyły się do 876 milj.**, a przez cały czas r. ub. zdolano dokonać transakcji zaledwie na **549 milj. zł. czyli dwa razy mniej niż w r. 1927.** Wśród walut i dewiz obracano wówczas na wielką skalę akcjami przemysłowymi, których w r. 1927 sprzedano za sumę **137 milj. zł.**

W ciągu r. ub. giełda sprawiła **pewną niespodziankę.** Podczas gdy wskutek zastój gospodarstwa obroty przemysłowe, towarowe i handlowe **skurczyły się znacznie, obroty na giełdzie wzrosły.** Gdy w pierwszym półroczu 1929 r. zawarto transakcji giełdowych na sumę 309 milj. zł., to w ciągu sześciu pierwszych miesięcy br. **wartość zawartych transakcji wynosiła 315 milj. zł.** Dewiz i walut w tym roku zakupiono na sumę **261 milj. zł. t. j. o 6 milj. więcej niż przed rokiem.** Ten wzrost zainteresowania walutami obecnie podnieść można głównie na rachunek **zwiększonych wyjazdów zagranicę.** Efektownej bowiem gotówki, którą się zabiera w podróż, lub chowa w portfelu, zakupiono w tym roku o **11 milj. więcej niż w r. 1929.** Obroty

akcjami skurczyły się w dalszym ciągu, tak, że stanowiły zaledwie **3% ogółu obrotów.** Jest to zapewne **jedyna giełda na kuli ziemskiej, która wykazuje taki brak zainteresowania dla papierów akcyjnych i przemysłowych.** Giełda jak gdyby zapomniała o akcjach. Lecz niema w tem nic dziwnego. Większość akcji **utraciła wszelką atrakcyjność,** zamiast kuponów z wysoką dywidendą, akcje dają przeważnie **stratę.** Nawet przedsiębiorstwa, które prosperują dobrze, **układają swoje bilansy tak sprytnie, by posiadaczom akcji wypłacić jak najmniej.** Nic dziwnego więc, że **publiczność od akcji się odwraca.**

Natomiast bardzo ożywione obroty dokonywują się w dziale **papierów procentowych tj. rozmaitego rodzaju pożyczek i obligacji.** Gdy w r. 1927 na obligacje przypadło tylko 8% obrotów, to obecnie stosunek ten **podwoił się.** W ciągu pierwszego półrocza br. transakcje papierami procentowymi wykazały **prawie 41 milj. zł.** Ta gorączka obligacyjna trwała w dalszym ciągu przez **całe miesiące** i poza kuponami dewiz, stanowi najistotniejszy cel codziennych zebrań na giełdzie przy ul. Królewskiej. **Właściwa gra giełdowa w Polsce ogranicza się obecnie prawie wyłącznie do tych papierów, mających gwarantowany zysk i nie związanych z żadnym ryzykiem.**

Konferencja dziennikarska w pawilonie węgierskim.

Lwów, 6. września.

(jp) Onegdaj odbyła się w pawilonie węgierskim na Targach Wschodnich konferencja dziennikarska, na której omawiano możliwości wymiany towarów polskich i węgierskich.

Po konferencji nastąpiła próba wstąpienia firm reprezentowanych na Targach. Zebrani goście jeszcze raz mieli sposobność stwierdzić siłę atrakcyjną węgry dla podniebienia polskiego. Mnie osobście najbardziej rozczuliły wino tokajskie i nie bez racji. Takajowi Leżnicze-mu bowiem zawdzięczam, że przed laty nie skończyła się dla mnie katastroficznie ciężka choroba płucna. Przy silnych

niezwałczonych dreszczach wystarczyło pół kieliszka tego złocistego płynu, aby krew zagrzała się do normalnej temperatury.

Uczestnicy konferencji z równym uznaniem jak do win odnieśli się do innych produktów tego błogosławionego przez naturę kraju, słynnego salami węgierskiego i serów, a także winogron.

Jak nas wystawcy informowali, gdyby nie podrażające towar pośrednictwo handlowe, nawet przy obecnych cenach mogłyby węgierskie winogrona już w handlu detalicznym kosztować 2.40 za kgr.

Przemysł włókienniczy na Targach Wschod.

Lwów, 6. września.

Po uroczystej Akademii w Teatrze Wielkim we Lwowie, zorganizowanej z okazji otwarcia Targów Wschodnich, oraz po akcie przecięcia wstęgi na placu Targów, będącym inauguracją ich jubileuszowej kampanii, p. minister przemysłu i handlu inż. Kwiatkowski, który specjalnie na te uroczystości przybył do Lwowa, rozpoczął zwiedzanie pawilonów i stoisk. Między innymi p. Minister dłuższy czas zatrzymał się przy efektownie urządzonej stoisku firmy N. Ejtingon i Ska, S. A. w Łodzi. Przedstawiciel firmy udzielał p. Ministrowi wyczerpują-

cych wyjaśnień, informując go o rozbudowie fabryki i stanie obecnej produkcji. P. Minister wyraził się bardzo pochlebnie o wyrobach tej wytwórni i wyraził swoje zadowolenie, skoro się dowiedział, iż fabryka, zbudowana w bardzo szybkim tempie w latach 1928—1930 jest pod względem urządzeń technicznych jedną z najnowocześniejszych na kontynencie.

Na srebrnym ekranie.

Lwów 6. września.

Kino „Kopernik” i „Marysenka”: „Tajemnica lekarza”, dramat wedle powieści Jamesa Bariego, przekład polski Włodzimierza Perzyńskiego.

(4) Pierwszy polski 100% film mówiony z zagranicznej wytwórni Paramount musiał siłą faktu wywołać wielkie zaciekawienie wśród wszystkich miłośników kina. Zaciekawiał zwłaszcza wynik współpracy polskich artystów z amerykańskim kapitałem, który przecież zdobyć się potrafi na inwestycje, przerastające możliwości polskich wy-

Obuwie „KRACHA”

na Targi Wschodnie tanio nieprześcignionej jakości **HALICKA 15** (w podwórzu) 7322

twórców. Na pierwszy rzut oka spojrzeć było można, że Amerykanie byli bardzo ostrożni. „Tajemnica lekarza” jest bowiem filmem „czysto kotarowym”, akcja nie wychodzi poza ramy czterech ścian, pośród których od początku do końca rozgrywa się ponury dramat rodzinny. Dzięki temu oszczędził sobie Paramount wiele na wystawie. Nie razi to jednak, bowiem scenarzysta był na to z góry obliczony.

Wielki postęp zauważyliśmy w stronie technicznej filmu. Głosy wychodziły dobrze i prawie że zawsze czysto. Dotyczyło to nawet głosów kobiecych, dotychczasowej pięty achillesowej filmu dźwiękowego. Widz z rozkoszą wchłaniał w siebie polskie słowa, wypowiedziane z wielkim artyzmem przez takich mistrzów sceny, jak: Junosza Stepowski, Ludwik Solski lub Marja Gorczyńska, a po dotychczasowej niezrozumiałej dla nas mo-wie angielskiej była to przyjemność nie-lada. Scenarzysta — jak wspomnieliśmy wyżej — był ponury. Kitka wesołych zdań, wypowiedzianych przez Pawła Owerłę, przyjęła publiczność z wielkim zadowoleniem, co wskazuje, że komedje miałyby u nas bardzo wielkie powodzenie. Przekład Perzyńskiego stał na bardzo wysokim literackim poziomie.

Przechodząc do gry aktorów na pierwszym miejscu wymienić należy świetnego Junosza Stepowskiego, który w roli męża — brutalą wy dobył szczyt artyzmu. P. Marja Gorczyńska zadowolona jako aktorka. Nie była jednak tem uroczem zjawiskiem, o którego względy ubijało się dwu mężczyzn. Solski raz jeszcze wykazał, że jest luminarzem sceny polskiej. Zbyszko Sawan miał małe pole do popisu. W epizodycznych rolach wystąpili z powodzeniem Wańdźla Małachowska i Paweł Owerło. „Tajemnica lekarza” powinna cieszyć się wielkim wzięciem we Lwowie. Ponadto wyświetlało kino „Kopernik” i „Marysenka” dwa bardzo dobre dodatki dźwiękowe.

Nauczycielka pobiła chłopczyka,

który po 2 miesięcznej chorobie zmarł.

Lwów, 6 września.

(—) Ze Złoczowa donoszą nam o wypadku, który wydarzył się jeszcze z końcem lipca w Olesku, a dopiero obecnie został ujawniony. Oto w Olesku nauczycielka szkoły powszechnej **Rusinka Stefanja Karpinkówna w czasie lekcji pobiła 9-letniego ucznia Karola Spodenka biczyskiem tak mocno, że chłopak obłężnie zachorował.** Według zeznań świadków Karpinkówna biła Spodenka biczyskiem **po nogach i plecach, a ręką po głowie.** Mimo energicznych zabiegów rodziców chłopca nie udało się utrzymać przy życiu i **onegdaj po dłuższej chorobie zakończył życie.**

Policja dowiedziawszy się o tem zajęciu przeprowadziła dochodzenia i przeciwko Karpinkównie wygotowała doniesienie karne do sądu.

Nieudała ucieczka więźniów.

Lwów, 6. września.

(—). Onegdaj zbiegli z aresztów sądu powiatowego w Brodach po wyłamaniu krat **Piotr Dzioba i Łukasz Zalisko,** przytrzymani za kradzież. — Posterunek P. P. urządził natychmiast obławę i jeszcze tej samej nocy obu ujęto i oddstawiono z powrotem do aresztów sądu.

SZKOLNE mundurki, fartuszki, berety „Sport” plac Halicki 3. 7795-5

WSZYSTKIE SZCZĘŚLIWE MAŁŻEŃSTWA zakupiły obrączki ślubne tylko od GUTERMANA, Sykstuska 14. 7577

Kracwa chem. Farbiarnia i Pralnia **Jan Dąszkiewicz** ul. Podlewskiego 3. przyjmuje garderobę męską i damską do farbowania i czyszczenia. 6051-2

Herby i monogramy w kamieniach szlachetnych **BODEK** Ho ci Europejski Pl. M rj. c. i 4. 6141

PIERWSZORZĘDNA PRACOWNIA FUTER **JULJANA GLUSZEWSKIEGO** wykonuje wszelkie roboty w zakresie kuśnierstwa wchodzące. Lwów, ul. Kopernika 16, II. p. 6992-25

Do założenia z - MORGOWEGO OGRODU PRZEMYSŁOWO - HANDLOWEGO poszukiwany **ogrodnik** kawaler, pierwszorzędna młoda siła, dokładna znajomość fachu — polecenia i kaucja wymagana. Zgłoszenia z zapodaniem dotyczącej pracy pod: „Prowincja” do Adm. „Gazety Porannej”. 7909-2

Fabryka puchu i pierza „LEDA” Lwów, Źródłana 3-5. Targi Wschodnie, pawilon jajczarski. 7720

BRAKER fryzów rutynowany POSZUKIWANY przez poważny koncern zagraniczny. Szczegółowe oferty w języku polskim i niemieckim Powszechne Biuro Ogłoszeń, Warszawa, Fredry 4. sub „Braker” 847

Rudolf Bringer **Szytylet z krysztafu** Przekład autoryzowany Haliny Bokserówny **Justowal - Lu - Can**

Sprawa „Kryształowego szytyletu” rozniosła się po całym świecie. Cała zasługa przypadła Rosicowi, który potrafił tak mądrze rozwikłać splątane nici tej tajemniczej historii, przez co wyrobił sobie imię najzdolniejszego detektywa. Po tym wypadku Rosic doszedł do wniosku, że nie dokona już większego dzieła, postanowił więc zaprzestać dotychczasowej działalności i podać się do dymisji. Gładys objęła swój olbrzymi majątek. Osiedla w Putney we wspaniałym zamku, który należał do jej dziadka, lorda Hytona i gdzie jej kuzyn Bradford zakończył życie. — Nie opuści mnie pan nigdy — prosiła William Ralfa Burnta. A William Ralf Burnt obiecywał: — Moje drogie dziecko, postaram się zastąpić ci ojca, którego prawie nie znałaś. Ale po tygodniu zaczął zlewać, po miesiącu zachorował, a przed upływem sześciu tygodni zrozumiał, że dla człowieka, który spędził dziesięć lat

BEZ Anteny i uziemienia Akumulatora i baterji

przy pełnej selekcji fal od 12--3600 mtr. z gwarancją wyłączania miejscowej stacji, zapewnia idealny odbiór jedynie znany ze swej jakości pierwszorzędnej 6-cio lampowy odbiornik

„**ELTZ-RADIONE**” 7482 oraz najnowszej konstrukcji „**INGELIN**” SUPER „**U 6**” Generalne przedstawicielstwo na Małopolskę „**ANODA**” Lwów, Rutowskiego 2. Tel. 26-56.

Choroby płucne są uleczalne.

Gruźlica płuc, Suchoty, Kaszel, Kaszel suchy. Kaszel śluzowy, Nočne poty. Katar oskrzeli. Katar krtani. Zaflegmienie. Krwotok gwałtowny. Krwioplucie. Ciężkość. Rzęzenie astmatyczne. Klucie w boku i t. d. są uleczalne. JUZ TYŚIĄCE OSÓB ZOSTAŁO WYLECZONYCH. Proszę żądać mojej książki pt. „NOWY SYSTEM ODŻYWCZY”, który już wielu uratował. Ten system może być stosowany przy zwykłym trybie życia i ułatwia szybko zwalczać chorobę. Waga ciała zwiększa się a stopniowo zwapnienie kości cierpienia. Powagi w zakresie wiedzy lekarskiej potwierdzają zalety mojej metody i chętnie ją zalecają. Im wcześniej rozpoczęto kurację podług mojej metody, tem lepsze osiąga się wyniki.

ZUPEŁNIE GRATIS otrzyma każdy moją książkę, z której dowie się o wielu rzeczach naukowych. A więc każdy, komu dolegają cierpienia, kto pragnie pozbyć się ich szybko, radykalnie i bezpiecznie, niech napisze jeszcze dzisiaj. Powtarzam z naciskiem, każdy otrzyma wskazówki ZUPEŁNIE BEZPŁATNIE bez żadnego zobowiązania ze swej strony i każdy lekarz napewno zaakceptuje ten uznany za doskonały przez wybitnych profesorów

NOWY SPOSÓB ODŻYWIANIA. 7899 To też w interesie każdego leży, aby natychmiast napisał i każdy zawsze obsłużony zostanie na miejscu przez moje przedstawicielstwo. Niech każdy się nauczy i wzmocni dążenie do zdrowia z książki doświadczanego lekarza. Książka ta dodaje otuchy i radości życia i zwraca się z apelem do wszystkich chorych, interesujących się obecnym stanem leczenia płuc. Mój adres: **GEORG FULGNER, Berlin, — Neukölln Ringbahnstrasse Nr. 24 — Oddział 655**

na wyniosłych wzgórzach Kaszmiru, życie ludzkie nie miało uroku.

Pewnego dnia powiedział do Rosic'a. — Przekazuję panu moje obowiązki wobec Gładys. Będzie pan dla niej ojcem, ja wyjeżdżam. I Crystal-Dagger wrócił do Turkiestanu. Przed wyjazdem spłacił wszystkie długi. Pewnego dnia Frégiere otrzymał list polecony, który zaintrygował go bardzo licznymi pieczęciami i za który musiał dać na pocztę mnóstwo podpisów. Tymczasem list ten zawierał tylko małą kartkę. Był to czek na dziesięć tysięcy franków, na którym dopisano: „Podziękowanie od Crystal-Dagger”. Frégiere zwolnił się ze służby i kupił sliczną po-

siadłość nad brzegiem Rodanu, gdzie żył sobie spokojnie. **PIERWSZY SUKCES ROSICA** Pewnego kwietniowego wieczora rolnik Jan Bizart, który mieszkał w Chateauf-neuf-du-Rhone i cho-

ZNAKOMITE KONFITURY, SOKI — poleca cukiernia **Jana Kurka** Lwów, Piekarska 5. 7215

MEBLE wszelkiego rodzaju sprzedajemy ażdemu bez poręczyciela na nader dogodnych warunkach płatności 6421 D m „**SILESIA**” LWOW 3. BRAJEROWSKA 3. SYSTEM AMERYKANSKI Ręko od 5 zł. — za go. (wskaz) 10/0 (wskaz)

ARTYSTYCZNY ZAKŁAD TAPICERSKO-DEKORACYJNY **Prokópek Władysław** Lwów, ul. Zimorowicza 1. 6. telef. 48-25. Meble klubowe wykonuje i projektuje według najnowszych wzorów. Tapczany ze schowkiem na pościel i ozdobne. Dekoracje według najnowszych rysunków. Story do okien wszelkich systemów. Tapetowanie pokoi i t. p. 7551-15

Najmodniejsze ::: Futra Damskie w wielkim wyborze poleca firma **M. A. AUGUSTYN** 7539 Lwów, Rutowskiego 7.

Baczność gospodynie! Nowootworzony skład farb i perfumierji **LEOPOLDA WALDBAUMA,** Lwów, Gródecka 62. tel. 84-53. poleca wszelkie artykuły gospodarcze i kosmetyczne po najniższych cenach. 7384-8

Jedyna we Lwowie **Gorseciarnia** na wzór francuski poleca pasy uszczuplające, lecznicze, biodrówki, napierśniki „Higjena”. Szlifery gumowe, opaski i reformy higieniczne, pończochy gumowe. **„HIGJENA”, R. Körner** Lwów, Pasaż Mikolascha, tel. 51-24. 7159-3

dził na robotę do Donzère, spóźnił się trochę, zaga-dawszy się z przyjaciółmi. Wracal do domu nocą. Niebo było tak ciemne, że nawet w odległości kilku kroków trudno było cośkolwiek odróżnić. Nagle Bizart poślknął się o coś, jakby o kamień. Pochylił się

i podniósł worek pełen pieniędzy. Czy to było srebro? Może złoto? Jan nie spraw-dzał zawartości, gdyż w domu czekała na niego żona. Szedł więc dalej, rozmyślając o znalezionym worku. — Dlaczego tak późno przychodzisz? — spytała żona. — Zobac, znalazłem coś na drodze — odpowiedział, rzucając worek na stół. — Co to jest? — Zobaczymy.

(Ciąg dalszy nastąpi). 45)

Pracownia kuźnierska i białoskórnicza

Piotra Karpiaka

Lwów, ul. Kurkowa 11a I. p.
przyjmuje zamówienia na futra nowe,
przerabia, modernizuje i farbuje własnym sposobem zniszczone futra.

7662

Od lat 40 istniejąca f-a
Szarlotta CZYSZ

ul. Rutowskiego 7. w podwórzu
naprzeciw Katedry.
sprzedaje i wypożycza meble na dogodne spłaty.

7801

MOTORY gaśnice
„MIRA”

MASZYNY do obróbki drzewa i metali,
PĘDNIE — poleca 7516

MARJAN KIERSKI
i **FELIKS KONDZIOŁKA**

Lwów, Kopernika 4.

Wystawiamy na Targach Wschodnich
w Pawilonie Centralnym, stoisko 1007.

**KRZYWICĘ
GRUZIŁCĘ
WYCIENCZYNIE**

leczy
witaminowo
wapniowy

**BIOCALCOL
KŁAWE**

Jesień w ogrodzie.

Truskawki wielkoowocowe 100 sztuk 3 zł. Sadzić można tylko do 10. września, więc trzeba się spieszyć z ich nabyciem. Kłose zimotrwałe nie wymagające żadnych starań i zimujące bez nakrycia jak irysy efektownie kwitnące 1 sztuka 10 gr., 100 sztuk 20 zł., 1000 sztuk 80 zł. Orliki różnokolorowe, zwiastuny wiosny 1 sztuka 50 gr. Lilje żółte 1 sztuka 20 gr. Do nabycia w willi z czerwonym parkanem z cegły

UL. PIASKOWA 15.
tel. 66-01.

7845-?

HUMOR.

— Masz mój biedaku 2 złote!..

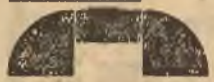
— O niech Bóg nagrodzi panią za złote serduszek!.. Czy mogę tu pani przysłać mego kolegę?..

Dzieci!

Czy wszystkie już wiecie, że na wzór innych miast europejskich został także we Lwowie otwarty dla was Pierwszy Specjalny Magazyn Dzieciniego Obuwia p. f.

Al-Sa-Do

przy ul. Sykstuskiej 19
Prosimy przeto was — przed zakupem obuwia o odwiedzenie naszego magazynu bez przysmusu kupna. 7443

Inserujcie

w „Gazecie
Porannej”

R. zał. 1936.

Herman Weit Sykstuska 15

poleca wszelkie delikatesy, wina, wódki,
likiery i owoce południowe.

7350-?

Antyczne, kurantowe, peronowe, wieżowe zegary, najprecyzyjniej naprawia zegarmistrz

JÓZEF ŚMIETANA

Lwów, Kopernika 18. 7474-10

Najlepszy materiał pędny

„BENZOLINA”

dla samochodów wyścigowych, sportowych, luksusowych i motocykli.
Dzięki zawartości benzolu przy BENZOLINIE silnik nie stuka, znosi wysoką kompresję i daje znaczną oszczędność paliwa.

Na czas trwania Targów Wschodnich

85 gr. -- 1 litr

w STACJI BENZYNOWEJ ul. Sapięhy — róg ulicy Szaszkiwicza „GAZOLINA”
S. A. Lwów, ul. L. Sapięhy 3. Tel. 3280. 7966-3

TYMCZASOWY WYDZIAŁ POWIATOWY.

L. 3719/30.

Gródek Jagielloński, dnia 2. września 1930.

**OBWIESZCZENIE
przetargu publicznego**

Tymczasowy Wydział Powiatowy w Gródku Jagiellońskim ogłasza nieograniczony pisemny przetarg ofertowy na budowę 4-klasowej szkoły powszechnej w Powitnie, który odbędzie się dnia 15. bm. o godzinie 10-tej rano w sali posiedzeń Wydziału Powiatowego.

Na powyższy przetarg należy składać w protokole podawczym Wydziału Powiatowego oferty w zapieczętowanych kopertach, z napisem „Oferta na budowę 4-klasowej szkoły powszechnej w Powitnie” najpóźniej, do godziny 9.30 dnia 15. b. m. dołączając do niej: 1) program robót, obejmujący terminy wykonania poszczególnych robót, oraz termin całkowitego wykończenia budowy, objętej niniejszym przetargiem, 2) oraz kwit Kasy Wydziału Powiatowego na złożone wadium w wysokości 5% oferowanej sumy, i 3) oświadczenie oferującego, że znane mu są ogółowe i szczegółowe warunki budowy zatwierdzone przez Ministerstwo Robót Publicznych, oraz „Przepisy tymczasowe o oddawaniu państwowych dostaw i robót w zakresie działania Ministerstwa Robót Publicznych z dnia 31. lipca 1926 r. L. III. 396/26” i że postanowieniom tych przepisów poddaje się bez żadnych zastrzeżeń, które będą zastosowane z uwzględnieniem Prosimy o oglądnięcie naszej wystawy.

Plany na zamierzoną budowę, przedmiar i ślepy kosztorys są do nabycia za zwrotem własnych kosztów w Powiatowym Zarządzie Drogowym w godzinach urzędowych — a też będą do przejrzania wszelkie warunki budowy.

Tymczasowy Wydział Powiatowy zastrzega sobie prawo wyboru oferenta bez względu na wysokość oferowanej kwoty, względnie nie korzystanie z żadnej z wymienionych ofert.

Z Tymczasowego Wydziału Powiatowego.

Sekretarz: W. Drzewicki.

Zastępca Kierownika T. W. P.: Kaz. hr. Jabłonowski.

7894

„OLLA” od dziesiątek lat wyróżniana.

Nie akceptujcie Waszym zdrowiem! Nie pozwólcie sobie wmówić nic innego, niby równie dobrego! 7265

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych we Lwowie ogłasza

KONKURS

na cztery stanowiska praktykantów technicznych w służbie zasobowej.

Warunki dla ubiegających się: ukończona Wyższa Szkoła Przemysłowa z egzaminem dojrzałości, odbyta obowiązkowa służba wojskowa, obywatelstwo polskie i nie przekroczony 30 rok życia. Termin wnoszenia podań do Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych we Lwowie — Wydział Osobowy do 20. września 1930 r. 7587

PIECE żelazne

od Zł. 30.— do Zł. 1.800.—
za sztukę.

F. RENTSCHNER,

Lwów, Legjonów 37.

7497

„AUTOPOMOC”

Warsztaty dla naprawy samochodów i motocykli Ska, z ogr. odp.

Lwów, Leona Sapiehy 83, telefon: 89-11,
przyjmuje do naprawy samochody i motocykle wszelkich typów. Konserwacja wozów za opłatą miesięczną oraz dostarczanie tychże wozów na każde żądanie własnym szoferem. Mycie wozów, udziela na każde telefoniczne lub telegraficzne wezwanie pomocy, w drodze lub w mieście. Przyjmuje do komisowej sprzedaży auta i motocykle. Sprzedaż oleju i akcesoriów. 7052

DO KINA „PALACE”

ZA DARMO

MOGĄ DZIS POJŚĆ:

PETRYCKA FRANCISZKA, Rynek 16.

TURZAŃSKI EUG., Hanszera 4.

FREUNDLICH J., Janowska 12.

BRYDUNOWICZ Z., Gródecka 5.

ZIRLER H., Kaźmierzowska 45.

BUB ANNA, Słoneczna 39.

ZWILING E., Batorego 6.

EMINOWICZ, Oberartyńska 6.

FALIMIRSKA, Czarnieckiego 3.

NOWICKI MIKOŁAJ, Kraszewskiego 1. 11.

Bilety są do odebrania w Administracji codziennie między godziną 11 a 1-szą przedpołud. za okazaniem legitymacji.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz 1-szpaltowy milimetry (szer. 30 mm.) ogłoszenie zwykle za tekstem 15 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.), nadane 40 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) po kronice 45 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) w tekście (kronika, reportaż) 55 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) w artykułach 100 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) na pierwszej stronie 70 gr., drobne ogłoszenia za słowo 10 gr. kupno i sprzedaż za słowo 12 gr., matrymonjalne, korespondencje i prywatne za słowo 12 gr., dla potrzebujących pracy lub posady 3 gr. Ogłoszenia drobne przyjmujemy tylko za gotówkę. Cała strona ogłoszeniowa 300 zł., cała strona tekstowa 600 zł., cała strona pod nagłówkiem (1-sza) 700 zł. Ogłoszenia zamiejscowe 30 proc. droższe. Za ogłoszenia w miejscu zastrzeżonym, ogłoszenia osobno stojące i bez numeru doliczamy 25 proc. Odpowiedzialności za terminowy druk nie przyjmujemy. Porta przekazów nie bonifikujemy. — UWAGA: Kolumny ogłoszeniowe są podzielone na 3 łamów (szpalt), tekstowe 4 łamy (szpalty).